

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ:
ΓΝΗΣΙΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΛΟΓΟΣ
ΤΕΥΧΟΣ 4

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΜΠΑΤΙΣΤΑΤΟΥ (+1991)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΝΤΑ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝ»

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: <http://krufο-sxoleio.blogspot.gr/>

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2015

ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ

Ο μακαριστός Μητροπολίτης πρ. Φλωρίνης Χρυσόστομος Καβουρίδης με τον αείμνηστο συνεργάτη του θεολόγο Διονύσιο Μπατιστάτο στο Αεροδρόμιο του Ελληνικού την ημέρα της επιστροφής του Ομολογητού Ιεράρχου από την εξορία (18-7-1952)

ΑΚΡΙΔΕΣ ΣΤ' ΑΜΠΕΛΙ

Μεγάλην κίνησιν ἐνεφάνιζεν ἡ Σύρος. Ἦρχιζε νὰ καθίσταται ὁ κεντρικώτερος λιμὴν τῆς καθημαγμένης Ἑλλάδος, τῆς προσφάτως ἐξεληθούσης «ἀπ' τὰ κόκκαλα τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά».

Συγχρόνως κατέστη καὶ τόπος καταφυγῆς τῶν ἐκ διαφόρων μερῶν προσφύγων. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1836 θὰ συνήντησεν ὁ ἐπισκέπτης τῆς πρώτης νήσου τῶν ὠραίων Κυκλάδων Ψαριανούς, διασωθέντας ἀπὸ τὰ ὀλοκαυτώματα τῶν τυράννων, Χιῶτας, Στερεοελλαδίτας φέροντες κακώσεις καὶ τραύματα ἐκ τοῦ τιμίου Ἀγῶνος, σεμνάς γυναῖκας, η̄ρευσάσας ἢ ἀπορφανισθείσας, παιδιὰ ἐκριζωθέντα τῶν πατρικῶν ἐστιῶν ἀπὸ τὴν σεπτὴν αὐτὴν φάλαγγα δὲν ἔλιπον καλογραῖαι, ἀποσπασθεῖσαι ἀπὸ τὰ Μοναστήρια τῶν Κυκλάδων, οὐχὶ ὁμως ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν Βαυαρῶν, καλόγηροι καὶ ἱερομόναχοι, περιφερόμενοι μελαγχολικῶς, ὡς τὰ πτηνὰ ἐκεῖνα, πού πτερυγίζουσι περίλυπα πέριξ τῶν φώλεων τῶν, τὰς ὁποίας κατέστρεφεν ἀνοικτιρῶν καὶ ἐγκληματικῆ χεῖρ.

Καὶ ὅλον αὐτὸ τὸ πλῆθος, τὸ ἀνέστιον καὶ ἄοικον, τὸ πανελληνίου συνθέσεως καὶ πόθου, ἐνῶ ἐπανηγύριζε τὰ ἐλευθέρια τοῦ ἔθνους ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τετρακόσια ἔτη βαρθάρου ζυγοῦ, δὲν ἐφαίνετο ἐνθουσιασμένον. Σοβαραὶ ἀνησυχίαι τὸ ἀπησχόλου καὶ φρικτὸ ἐφιάλται τὸ ἐβασάνιζον.

Τὰ αἰσθήματα αὐτὰ κατεῖχον καὶ τὰς καρδίας τῶν τριῶν φίλων, τοῦ Κωστή, τοῦ Ἀντώνη καὶ τοῦ Μιχαλίου, καθημένων εἰς τὸ παραλιακὸν καφενεῖον καὶ ἀπολαμβανόντων μαζὶ μὲ τὸν ἐρατινὸν καφέ καὶ τὸν ἀνοϊξιάτικον ἥλιον τοῦ Μαΐου.

—Μπρέ, Κωστή, δὲν μοῦ φαίνονται καλά τὰ πράγματα. Τοῦ λόου μας ἐξοπιτώθηκαμε, χάσαμε τὸ θιὸ μας, ἀδράξαμε τὸ καρυοφίλι καὶ ἐπολεμήσαμε τὸ θεριό. Μὰ γιάντα ; «Γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστι τὴν ἅγια καὶ τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερία». Γιὰ δὲ ὁμως τώρα αὐτὴ τὴν πίστι τὴν ὀχτρεύονται καὶ τὴν πολεμᾶνε.

—Ἐχεις δίκη, Μιχαλιό. Μὴ πᾶς μακρυὰ τί χαλεύει ἐδῶ στὸ ἑλληνικὸ Βασίλειο, αὐτὸ τὸ Σχολεῖο τοῦ Χίλδνερ ; Κάμνει μεγάλη ζημιὰ σ' ὀλόκληρη τὴ Σύρα.

—Μόνον στὴ Σύρα, Κωστή ; Ἔρχονται ἀπ' οὐρα τὰ μέρη ἑλληνόπουλα καὶ ξεμαθαίνουνε τὴν πίστι τους. Σὰν τοὶ σατανάδες γυροφέρνουνε αὐτοὶ οἱ φράγκοι, ξενομερίτες, καὶ μοιράζουνε τοὶ γραφῆς τους, καὶ μολαίνουνε τὸ θρησκευτικὸ ἀίστημα μὲ τοὶ πλάνες τους. Παραγλωσσίζουνε τίς ἅγιες Γραφῆς μας, εἰρωνεύονται τὴν ἄγια λατρεία μας.

—Μὰ καλά, τί κάνουνε 'κεῖ κάτω στὸ Ναύπλιο τὸ Κουθερνάντο ; Δὲν τὰ γροικᾶ αὐτὰ ;

—Μὰ ἀφοῦ οἱ Μπαθαρέζοι διευθύνουνε, τί θές νὰ γίνῃ ; Κλειοῦνε Μοναστήρια, ποδοπατᾶνε τοὶ ἅγιες εἰκόνες καὶ στέλνουνε ἐξορία τοσούς δικούς μας ἱεροκήρυκες, σὰν τὸν ἅγιο ἐκεῖνο Ἀρχιμανδρίτη, τὸν Γερμανό.

—Καὶ μεῖς τότενες, ὁ λαός, τί κάνουμε ; Καθὼς μαθαίνω καὶ Δεσποτάδες, ὅπως ὁ ἅγιος Δεσπότης τῆς Σελασίας ὁ Θεοδώρητος, στὸ Μοριά, μὲ κηρύγματα, μὲ γράμματα συμβουλεύει νὰ μὴ παραχαράξουμε τὴν πίστι μας. Σὺ, βρέ Ἀντώνη, δὲν κραίνεις τίποτε ;

—Τί νὰ πῶ, ἀδελφία μου ; Σύννεφα πολλὰ μαζευτήκανε κι' ὅπου νᾶνε θ' ἀρχίσῃ τὸ μπουμπουνητό, θὰ πέσῃ ἡ μπόρα. Στ' ἀμπέλι μέσα, πού λέγεται Ἑλλάδα, πέσανε ἀκρίδες. Πρέπει νὰ φύγουνε....

Αὐτὰ συνεζήτουν οἱ τρεῖς φίλοι, θωπευόμενοι ἀπὸ τὴν ὑφέλυρον αἶσαν τοῦ Αἰγαίου. Ἀλλὰ δὲν ἦσαν οἱ μόνοι συζητηταὶ ἐπὶ τῶν θεμάτων αὐτῶν. Ἡ κίνησις τῶν προπαγανδιστῶν, τοσούς ὁποίους ὀνόμαζον ἐξαποστόλους, ἢ ἱδρυοὺς ὑπὸ τούτων Σχολείων, ὡς ἐν Σύρῃ ὑπὸ τοῦ διαμαρτυρομένου Χίλδνερ, ὁ διορισμός ὡς διδασκάλου ἑτέρου διαμαρτυρομένου, τοῦ Κόρκ, ἢ ὑπὸ τούτων διακωμώδησις τῶν ἱερῶν δογμάτων τῆς Ὀρθοδόξου πίστεως καὶ λατρείας, ἢ διανομὴ προπαγανδιστικῶν φυλλαδίων, καὶ ἡ ἀπροκάλυπτος ἐχθρότης καὶ ἐπιβουλὴ κατὰ τῶν πατρίων, ἤρχισε νὰ διαγιγρή, ἐπ' ὀλίγον, τὴν ἀγανάκτησιν τῶν Ἑλλήνων καὶ νὰ μεταβάλλῃ τὴν καρδίαν τῶν εἰς κοχλάζον ἡφαιστειον.

Οἱ μακάριοι ἐκεῖνοι Ἑλληνας ἐπεθύμουν, ὅπως ἡ ζωὴ τοῦ ἐλευθερωθέντος ἔθνους ρυθμίζεται ἐσσεῖ ἀπὸ τὴν ἅγιαν του Ὀρθοδοξίαν, τὴν ὁποίαν ἐβλεπον διωκομένην ἀγρίως καὶ διέβλεπον ὀδυνηρῶς, ὅτι Ἑλλάς ἀποχωριζομένη τῆς Ὀρθοδοξίας δύναται μὲν νὰ ἐντυπωσιάζῃ ὡς πανάρχαιον μνημεῖον, ὄχι ὁμως καὶ νὰ ἐπιβιώσῃ ὡς κοινωνικοπνευματικὴ πραγματικότης.

Δι' ὃ καὶ ἡ ἀντίδρασις ὑπήρξεν αὐτόματος καὶ δραστηρία. Ποῖος θὰ ἐπίστευε ποτέ, ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ κέντρον τοῦ φραγολεβαντισμοῦ θὰ ἐξέσπα κίνημα θρησκευτικὸν ὀρθοδόξου προελεύσεως καὶ δυναμισμού ;

Ὀλίγας μόλις ἡμέρας μετὰ τὴν συζήτησιν τῶν τριῶν φίλων, τοῦ Κωστή, τοῦ Μιχαλίου καὶ τοῦ Ἀντώνη, ἢ Σύρος μετεβλήθη εἰς πεδῖον μάχης. Ομάδες ἐξηγριωμένων Ἑλλήνων κατήρχοντο ἀπὸ τὰ περιβάλλοντα ὄψωματα τῆς Ἐρμουπόλεως πρὸς τὸ κέντρον τῆς νήσου. Στόχος τῶν ὑπερόχων τούτων ὀπλιτῶν ἢ «Ἀλληλοδιδασκτικῆ Σχολῆς Χίλδνερ».

Και τὸ πλῆθος αὐτό, πειθαρχοῦν εἰς ἐσωτερικὰς παρορμήσεις ἐπεζήτη με οὐρανομήκεις κραυγὰς νὰ καταστρέψῃ καὶ νὰ ἐξαφανίσῃ πᾶν ὅ,τι δὲν εἶχε τὴν προέλευσιν τοῦ εἰς τὰς παραδόσεις τῆς Ὁρθοδοξίας.

Τὰ συνθήματα, εἰς ρυθμὸν παιάνων, ἐνηλάσσοντο : «Θέλουμε τὴν πίστιν μας», «Ἐξω ἢ προπαγάνδα», «Ζήτω ἡ Ὁρθοδοξία», «Νὰ κλείσουν τὰ ἐργαστήρια τῆς Μασσονίας καὶ τῆς προπαγάνδας».

Ἐντὸς ὀλίγου ἢ πρὸ τοῦ Σχολείου τῶν διαμαρτυρομένων πλατεῖα εἶχε γεμίσει ἀπὸ θραύσματα ὑαλοπινάκων, ἀπὸ ἐσχισμένα βιβλία, καὶ ἀπὸ διάφορα ἄλλα λείψανα τῆς ἐπαισχύντου κατὰ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας συνωμοσίας τῆς προπαγάνδας καὶ τῆς πλάνης.

— Ἕλληνες, θέλουμε νὰ διατηρήσουμε ἀνόθευτη τὴν πίστιν μας· νὰ παραμείνουμε εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν, νὰ ἐξαγιάσουμε τὴν ἐλευθερίαν μας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῶν πατέρων μας...

— Φύγε, παληόσκυλο...., ἠκούσθη τότε μία φωνὴ ἀποκρουστικῆ. Διαλυθῆτε, παληοτόμαρα, γιατί θὰ σὰς τσακίσω....

Ἦτο ἡ φωνὴ τοῦ Ἐξοχωτάτου Νομάρχου, συνοδευομένη ἀπὸ τὴν κλαγγὴν τῶν ὄπλων τῶν Βαυαρῶν χωροφυλάκων του.

— Θὰ ἡσυχάσουμε, ἐξοχώτατε, ὅταν φύγουν ἀπὸ τὸν τόπον μας οἱ ξένοι προπαγανδισταί. Μὴ κουράζεσαι ἀδίκως. Αὐτοὶ καὶ τὸ ὄργανό τους, ὁ Διάκος ὁ Βάμβας δὲν ἔχουν τόπο εἰς τὴν Ὁρθόδοξῃ Ἑλλάδα.

Αὐτὰ ἐτόνισεν ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ πλῆθους εἰς τὸν Νομάρχην, ὅστις ματαίως διὰ συμβουλῶν καὶ ἀπειλῶν προσεπάθει νὰ κατευνάσῃ τὴν ὄρμην καὶ τὴν ὄργην τοῦ πλῆθους.

Ματαίως ! Ὁ Ὁρθόδοξος λαὸς εἶχε νικήσει.

Φεῦ ὅμως ! Τὴν λαμπρὰν αὐτὴν νίκην ἀπέσθεσαν οἱ κανονισμοὶ τοῦ ξένου πολεμικοῦ, ὅπερ κατέπλευσε ταχύτατα ἐκ Σμύρνης καὶ ἔσπειρε τὸν θάνατον καὶ τὴν φρίκην μεταξὺ τῶν νικητῶν.

Πρῶται ἡμέραι τοῦ Μαΐου τοῦ 1836. Τὸ θρησκευτικὸν κίνημα τῆς Σύρου κατεστάλη διὰ τῆς βίας· δὲν ἐξεμηδένισε ὅμως τὴν ἀγωνιστικὴν διάθεσιν τοῦ Ὁρθόδοξου λαοῦ.

✱

Τὴν ἐπομένην, κατηφεῖς καὶ κουρασμένοι, ἀνήρχοντο πρὸς τὸ Ἐπισκοπεῖο ὁ Κωστής, ὁ Μιχαλῖος κ' ὁ Ἀντώνης.

Τὴν σκέψιν των ἠχμαλώτιζον ἐπιμόνως τὰ γεγονότα τοῦ κινήματος. Νεκροί, τραυματαῖα, συλληφθέντες....

— Ξέφυγε ὁ λαγός, Κωστή· ἔπρεπε τὸν Βάμβα νὰ τὸν πιάσουνε. Τώρα γύρευέ τονε στὴν Ἀθήνα.

— Χαμένες οἱ θυσιές.... Τί τραγικό !

— Ἀκούστε, ὀρέ σεῖς· τὸ κίνημα αὐτὸ δὲν πῆγε χαμένο. Ἐδιώξε ἀρκετὲς ἀκρίδες ἀπ' τ' ἀμπέλι. Κι' ἔπειτα θὰ δημιουργήσῃ μιὰ παράδοσι· παράδοσι γιὰ τοὺς λίγους, τοὺς διαλεχτούς. Παράδοσι γιὰ τὴν ἀμύνα τῶν Παραδόσεων, τῆς Ὁρθοδοξίας. Ναι· δὲν πῆγε χαμένη ἡ νίκη τῆς Σύρου, ὅσο κι' ἂν τὴν ἐπνίξαν τὰ κανόνια τῆς φρεγάτας ἀπ' τὴ Σμύρνη. Νίκη, ποῦ θὰ θυμίσῃ τὸ χρέος· «ἡ Ἑλλάδα ἀνήκει στὴν Ὁρθοδοξία καὶ τοὺς ὀρθοδόξους· ἔξω ἀπ' τὴν εὐλογημένην μας γῆν οἱ προπαγανδιστὲς καὶ τὰ ὄργανά τους».

Διονύσιος Μ. Μπατιστάτος

ΠΟΛΥΔΑΚΡΥΤΟΣ ΛΟΛΙΟΤΗΣ

Ἡ ὠραία ἑλληνικὴ ἀνοιξίς εἶχε ἐπιβληθῆ εἰς τὸ γραφικόν παραθαλάσσιον τοπίον τῆς Πελοποννήσου. Τὸ λεπτόν ἄρωμα τῶν ἐσπεριδοειδῶν ἀναμιγνυόμενον μετὰ τὸ ὑφάλμιυρον, τὸ ἐρχόμενον ἐκ τῆς θαλάσσης, κατέθελγον τὸν ἀνθρώπον τοῦ μόχθου καὶ τῆς σκληρᾶς βιοπάλης, ὅστις θὰ ἀνεζητεῖ μίαν μικρὰν ἀνάπαυσιν εἰς τὴν θαυμασίαν περιοχὴν.

Τὴν ὠραιότητα τοῦ τοπίου ἐτόνιζον, μετὰ τοὺς μελωδικούς ὕμνους, οἱ πτερωτοὶ τραγουδισταί, ἀνύποπτοι τελείως ἀπὸ τὸ δράμα τῆς ἐπελθούσης συμφορᾶς.

Τὸ θεσπέσιον αὐτὸ μεγαλεῖον τῆς φύσεως εἰς οὐδὲν ὅμως ἐνεθουσίαζε τὸν ἡλιοκαῆ γέροντα, ὅστις κατατεθλιμμένος καὶ περίλυπος ἐκάθητο ἐπὶ μίας πέτρας, βεβαρυμένος, ὡς ἐφαίνετο, ὑπὸ ἀνηκούστου καὶ πολυσθενάκτου δυστυχίας. Τοὺς πενθημίους ρεμβασμούς του καὶ τὰς μελαγχολικὰς ἀναμνήσεις του διέκοψε νέος, εἰκοσαετής περίπου, ὅστις τὸν ἐπλησίασε, χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτός — τόση ἦτο ἡ ἀπορρόφησις τοῦ γέροντος — καὶ σχεδὸν τὸν αἰφνιδίασε μετὰ τὴν ἀπροσδόκητον παρουσίαν του.

— Ποῦ βρέθηκες ἐδῶ, καπετάνιε μου; ἠρώτησε ὁ Γέρων τὸν νεαρὸν ἐπισκέπτην, ὅστις, ὡς φαίνεται, τοῦ ἦτο παλαιόθεν γνωστός.

— Φορτώσαμε, ἀπὸ ἓνα λιμανάκι κοντὰ στὸ κάστρο τῆς Μονεμβασίας, κι' αὔριο φεύγουμε.

— Γιὰ ποῦ, καπετάν Ἀντώνη;

— Μῆδρα ξέρω; Αὐτός, ποῦ μᾶς ναύλωσε κρατὰ μυστικὸ τὸ λιμάνι τοῦ προορισμοῦ, μπάρμπα-Γιώργη. Καὶ σὰν εἶχα λίγο καιρὸ εἶπα νάρθω νὰ σέ δω.

— Καλὰ ἔκανες κι' ἐγὼ σὲ εἶχα πονέσει.

— Ὁμορφος καιρός, χαρούμενη ἡ φύσις, μπάρμπα-Γιώργη; ζηλευτός ὁ τόπος σας.

— Τί νὰ τὸ κάνης, Ἀντώνη μου; Δὲν εἶνε πιά τόπος μας. Ἄλλοι διαφεντεύουν, μετὰ τὸ πάρισμο τῆς Πόλης. Ἡ περήφανη Μονεμβασία μένει ἀκόμη ἀπαρτη' μὰ ὡς πότε...

Μετὰ τοὺς τελευταίους αὐτοὺς λόγους ἤρχισε νὰ κλαίῃ ὁ μπάρμπα-Γιώργης καὶ νὰ σκουπίζῃ τὰ θερμὰ του δάκρυα μετὰ τὸ ἀνάστροφον τῆς ροζιασμένης του παλάμης. Ὅταν συνήλθε ἀπὸ τὴν ζωνρὰν συγκίνησιν, καὶ σχεδὸν λυγμικὰ παρετήρησε:

— Κλαίω, καπετάν Ἀντώνη, γι' αὐτὰ, ποῦ χάσαμε καὶ γι' αὐτὰ, ποῦ μᾶς περιμένουν. Σεῖς ἀκόμη δὲν ἔχετε ὑποπτευθῆ τὴ μεγάλη συμφορὰ καὶ τὴν ἀφευγὴ νύχτα τοῦ Γένους.

— Μὰ δὲν μοῦ λές, μπάρμπα-Γιώργη — σὰν ἤρθε ὁ λόγος — ἔπρεπε, γιὰ δὲν ἔπρεπε νὰ δεχτοῦμε τὸν Πάπα τότε; Ἴσως καὶ σταματοῦσε τὸ ποτάμι τῆς ὄργης τοῦ Μωάμεθ, ποῦ καταστρέφει στὴ βουερὴ του πορεία τὴ Χριστιανωσύνη καὶ ξεριζώνει τὶς χιλιόχρονες λεῦκες!

Ὁ μπάρμπα-Γιώργης ἐτινόχη, ὡς πληγωμένος λέων εἰς σημεῖον ὥστε νὰ τρομάξῃ, ἐπ' ὀλίγον ὁ συνομιλητῆς του.

— Ἄκου, καπετάνιε, δὲν ξέρω πὼς θὰ ξεφυχτώσουμε ἀπ' τὴ μαύρη σκλαβιά; μὰ ὅπωςδήποτε θὰ ξεφυχτώσουμε, ἀφοῦ θ' ἀνάβῃ στὸ εἰκονοστάσι τῆς καρδιάς μας τὸ καντηλάκι τῆς Ὀρθοδοξίας...

— Ναι, μὰ ἐγὼ ἄκουσα, πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες στὴ Βενετία, ποῦχα πάει νὰ λένε, πὼς ἀν ἀκούγαμε τὸν Βησσαρίωνα καὶ δεχόμαστε πέρα γιὰ πέρα τὶς ὀρμήνειες του, τώρα θάμαστε ἐλεύθεροι.

Ὁ Γέρων ἀνεσηκώθη, σχεδὸν βίαιος καὶ ἀπήντησε μετὰ καυτὴν ἀγανάκτησιν:

— Τὸν κακό τους τὸν καιρό.

Ἄκου νὰ μάθης, καὶ νὰ διασαλπίσης σ' ὄλους τὴν ἀλήθεια τὴν ἀλήθεια ἀπὸ ἓναν ἀσπρομάλλη γέροντα, ποῦ πρὶν σαράντα χρόνια, ἦτανε ἓνας λεβέντης στρατιώτης στὴ Ὀλιβερὴ συνοδεία, ποῦ πῆγε στὴ Φερράρα καὶ μετὰ στὴ Φλωρεντία, σὰν ἓνα προδρομικὸ σύμβολο τῆς προσφυγίας στοὺς δρόμους τῆς Δύσεως, ποῦ θὰ ὀδεύῃ, ποιὸς ξέρει πόσο, ὁ σκλαβωμένος Βυζαντινός. Δὲν θὰ ξεχάσω, Ἀντώνη μου, σὰν πρωτοπάτησα στὴ Φλωρεντία, τὸν πόνο, ποῦ ἐνοιώσα, σὰν ἀντίκρυσσα στὶς πλατεῖες, στὰ ἀρχοντικά τους, παντοῦ θησαυρούς κλεμμένους ἀπ' τὴ Πόλη, ποῦ τοὺς εἶχαν πάρει ἐκεῖνοι οἱ πλιατσικολόγοι, ποῦ κρυθόντουσαν κάτω ἀπ' τὸ δνομα τοῦ Σταυροφόρου. Καὶ μετὰ τί ταπείνωσι; Τί φτώχεια; Εἶχα 3 μέρες νηστικός, ὥσπου πούλησα ἓνα ἐπιμάνικο παπαδιστικόν, ποῦ μοῦ δώσανε!

Ρεζίλεμα. Μᾶς κοιτάγανε καὶ χαχανίζανε «Νὰ οἱ φουκαράδες», μολολογούσανε...

Ἐδάκρυσε ἐπ' ὀλίγον ὁ μπάρμπα-Γιώργης, καὶ οὕτω εὔρε τὴν εὐκαιρίαν ὁ καπετάν Ἀντώνης νὰ ρωτήσῃ:

— Τί θά ἔβλαψτε ἡ "Ἐνωσις, μπάρμπα-Γιώργη; Μήπως ἦτανε πείσμα, στό ὁποῖον παρέσυρε ὁ Ἐπίσκοπος Ἐφέσου, ὁ Μάρκος;

— Πρῶτ' ἀπ' ὅλα δέν ἦτανε "Ἐνωσις. Στή Δύσι εἶχανε φαγομάρα, κι' ἤθελε ὁ Πάπας νά κἀνῆ κάτι ἐντυπωσιακό, γιά νά ἐνισχύσῃ τή θέσι του. Σάν τέτοιο ἐπεδίωξε τήν ὑποταγή, κρυμμένη κάτω ἀπ' τήν γλυκοπρόφερτη λέξι Ἐνωσις. Νά ἀγιάσῃ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀδούλωτου Ἐπικόπου τῆς Ἐφέσου, τοῦ Μάρκου. Τόν θυμᾶμαι ἀκόμα νά λήῃ περίπου: «Μιά εἶνε ἡ ἀλήθεια, ἡ Ὁρθοδοξία, ὅπως τήν κήρυξε ὁ Χριστός, οἱ Ἀπόστολοι καί τήν ἐπεκύρωσαν οἱ Πατέρες εἰς τὰς Συνόδους. Ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀλήθεια δέν φεύγουμε οὔτε μία γραμμὴ». Μωρὲ τὸν ἀπειλοῦσανε, τὸν κοροϊδεῦσανε, τίποτε ὁ ἅγιος αὐτός Ἱεράρχης. Ἀκλόνητος. Μιά μέρα, πού πεινασμένοι κι' οἱ δυὸ ἀπ' τὴν παπικὴ μεγαλοφυχία, τρώγαμε, στό πόδι, λίγο ξερό ψωμί καί μερικὲς ἑλῆς, μοῦ εἶπε:

— Γιώργη, ἡ Ὁρθοδοξία δέν εἶνε ἀνθρώπινο κατασκευάσμα. Δέν χωράει σὲ πολιτικὲς κουθέντες· δέν γίνεται ἀντικείμενο δημοπρασίας. Εἶνε πνεῦμα. Καί μ' αὐτὰ πού κάνουμε ἐδῶ ἐπιταχύνουμε τὴν ὀργὴν τοῦ Θεοῦ. Αὐτοὶ ἐδῶ θέλουνε νά μᾶς ἐνοουχίσουνε στήν πίστι μας, γιά νά μᾶς ἀφομοιώσουνε καί νά μᾶς ἀπορροφήσουνε. Διπλό λοιπὸν τὸ ἔγκλημα· ἐκκλησιαστικὸ καί ἐθνικὸ!

Ν' ἀγιάσῃ ἡ ψυχὴ του. Ἐνῶ ἐκεῖνος ὁ Βησσαρίωνας, πουλημένο τομάρι. Ἀντὶ νά ἀκολουθήσῃ τὸν λαὸ στή μοῖρα τῆς σκλαβιάς του, τὸν πούλησε, κι' ἔγινε καρδινάλιος, ὅταν τὰ γιαταγάνια τῶν γεννισάρων θέριζαν τοὺς ρωμιούς. "Ὅσοι θέλανε τὴν Ἐνωσι, Ἀντώνη μου, οὔτε πίστι εἶχανε, οὔτε πατρίδα· κάποιος ἄλλος φωνακλᾶς Ἀμοιρουτζής, φίλος τοῦ Βησσαρίωνα, σάν ἔπεσε ἡ Τραπεζοῦντα, τούρκεψε καί ἔγινε τὸ δεξιὸ χέρι τοῦ Μωάμεθ στὸν κατατρογμὸ τῶν σκλάβων.

— "Ὅχι, Ἀντώνη μου, δέν ἦτανε Ἐνωσις, ἦτανε σκλαβιά. Σκλάβοι καί τώρα βέβαια, μὰ μὲ ἀμόλυπη τὴν πίστι τῶν πατέρων μας, θά ξαναῦρουμε κάποτε τὸν δρόμο τῆς λευτεριάς. Ἀλλοιώτικα θά μπασταρδεύαμε, θά γινόμαστε Βησσαρίωνες καί Ἀμοιρουτζήδες, ἐξωμότες καί προδότες, καί θάχαμε παντοτεινὴ τὴν κατάρρα καί τῶν πατέρων καί τοῦ προδομένου Γένους.

Θές νά δῆς, τί θά πῆ Βησσαρίωνας; Στάσου.

Ὁ μπάρμπα-Γιώργης ἔβγαλε προσεκτικὰ ἀπ' τὸ στήθος του, εἰς τὸ ὁποῖον ἔκρυπτε πολὺτιμα στοιχεῖα, ἓνα διπλωμένο χαρτί. Τὸ ἐξεδίπλωσε καί ἤρχισε νά ἀναγιγνώσκῃ «...εἶνε χρεῖα νά ζῶσι τὰ παιδιά λατινικῶς... νά ζῶσι φράγκικα παντελῶς, ἤγουν νά ἀκολουθῶσι τὴν ἐκκλησίαν κατὰ πάντα ὡσάν Λατίνοι, καί οὐχὶ ἀλλέως...». Αὐτὰ τὰ γράφε ὁ Βησσαρίωνας στὰ ὄρφανεμένα παιδιά τοῦ Θωμᾶ Παλαιολόγου. Τί σημαίνουν αὐτὰ;

— Πνευματικὸ καί ψυχικὸ ἐκκλήρισμα, μπάρμπα-Γιώργη.

Νά ἀγιάσῃ τὸ στόμα σου αὐτὸ θέλουνε στή Δύση... Καί σ' αὐτὸ βοηθοῦσανε οἱ διάφοροι Βησσαρίωνες. Μὰ ὄχι, δέν θά τοὺς περάσῃ.

Βαθειὰ σιωπὴ ἔπεσε. Οὐδεὶς ὠμίλει. Ἀκούετο εὐκρινῶς ὁ παφλασμὸς τοῦ κύματος, ἐνῶ ἤρχετο μακρόθεν θρηνώδης ὁ κλαυθμηρισμὸς μιᾶς γλαυκῆς, διότι ἐν τῷ μεταξύ εἶχεν ἐπέλθει ἡ νύξ.

— Ἄντε, Ἀντώνη μου, πᾶμε στὸ φτωχοκάλυθο, νά τοιμπήσουμε κάτι καί νάσαι βέβαιος, πὼς ἡ Ὁρθοδοξία, αὐτὸς ὁ θρόνος τῆς ἁγίας Τριάδος, θά θριαμβεύῃ πάντα καί θά μᾶς δώσῃ καί πάλι τὴ χαμένη πατρίδα.

... Δύο σκιαὶ βαδίζουν, ὁμοιάζουσαι πρὸς τοὺς ὀδοιπόρους Ἐμμαούς. Βαδίζουν συντροφευμένοι, ὄχι μόνον ἀπὸ τὴν παρήγορον παρουσίαν τοῦ Σωτήρος, ὅστις ὡς ἐλπίς εἰς τὰς καρδίας τῶν παρηγορεῖ, ἀλλὰ καί ἀπὸ τὴν ἱερὰν φάλαγγα τῶν ὑπερασπιστῶν τῆς Ὁρθοδοξίας, οἵτινες μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Μάρκον τὸν Εὐγενικόν, τὸν Ἅγιον Ἐπίσκοπον Ἐφέσου, θά παραμένουν «οἱ ἀγραυλοῦντες ποιμένες ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν καί φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτός»...

Διον. Μ. Μπατιστάτος

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟ

—Πήγαίνε, παιδί μου και αν θέλεις να πᾶς στον παράδεισο, να βαδίσης στον ίδιο δρόμο!

Με αυτούς τους λόγους έτελείωσε τὰς συμβουλὰς του ὁ πνευματικός, ὁ πατήρ Γεώργιος. Καθὼς ἀνεχώρει ἀπὸ τὸ κελλὰκι του, ἐμονολόγει ὁ πνευματικός: «Τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Τί ψυχὴ! Τί ἀπλότης. Θὰ ἔλεγε κανεὶς, ὅτι ἡ κακία τοῦ κόσμου τούτου κατησχύνθη πρὸ τοῦ μεγαλείου τῆς ἀγίας ἀπλότητος καὶ ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ μολύνῃ τὴν πρωτόπλαστον ἀγγελικὴν καθαρότητα, αὐτὸ τὸ «κατ' εἰκόνα». Ὁ Κύριος ἄς τὸν προσατεύσῃ».

Καὶ πράγματι ὁ πρὸ ὀλίγου ἐγεγερθεὶς ἐκ τοῦ ἐπιτραχηλίου τοῦ πατρὸς Γεωργίου χριστιανὸς ἀνῆκεν εἰς τοὺς ἐλαχίστους ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι παραμένουν, καθ' ὅλην τὴν ζωὴν, ὡς τὰ παιδιά ἐκεῖνα, ποὺ ἠλόγησεν ὁ Κύριος καὶ τὰ ὑπέδειξεν εἰς τὸν κόσμον ὡς εἰκόνας καὶ σύμβολα μακαρίας ἀθωότητος.

Ἡ δὲ τοιαύτη ἐπαινετὴ καὶ πολυὺμνητος ἀθωότης, τὸ δυσεῦρετον αὐτὸ στοιχεῖον τοῦ ἀπολεσθέντος παραδείσου, δὲν συνίσταται εἰς τὴν παχυλὴν καὶ χονδροειδῆ ἀγνοίαν, ἀλλ' εἰς μίαν πανευῶδη καθαρότητα τῆς καρδίας, τὴν ὁποῖαν ἐπήνεσεν ὁ Κύριος εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὀμιλίαν, εἰπὼν: «Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῆ καρδία ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται».

Αὐτὰ τὰ ἔμψυχα καὶ λογικὰ ἀνθρῶπινα, «οἱ καθαροὶ τῆ καρδία», βλέπουν τὸν κόσμον, χωρὶς νὰ αἰχμαλωτίζονται τὰ βλέμματά των ἀπὸ τὰς μικρότητας τοῦ κόσμου. Παραμένουν ἀδιάφοροι ἀπὸ τὰς συγκινήσεις τοῦ κόσμου, οὐχὶ ἐξ ἀναισθησίας, ἀλλὰ διότι ὁ νοῦς των ἔχει ἀναρπαγῆ ἀπὸ τὴν πέραν τοῦ κόσμου ὠραιότητα. Δι' αὐτοὺς ἡ πίστις εἶναι βίωμα, πραγματικότης, ἀπόλαυσις καὶ δρόσος, «ἐλπίζομένων ὑπόστασις». Δι' αὐτὸ καὶ δὲν ἔχουν ἀνάγκην ἀπὸ τὴν συμμαχίαν τῆς γνώσεως, διότι δὲν αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην νὰ γνωρίσουν, ἐπειδὴ συνεταυτίσθη ἐν τῇ ψυχῇ των, εἰς μίαν παναρμόνιον συνάντησιν, τὸ ἐγὼ καὶ τὸ Σὺ, ἡ σκέψις καὶ ὁ Θεός.

Καὶ ὁ Μακάριος, ἐφ' ὅσον τοῦ εἶπεν ὁ πατήρ Γεώργιος νὰ βαδίσῃ τὸν ἴσιον δρόμον, διὰ νὰ πάῃ εἰς τὸν παράδεισον, δὲν ἐπεζήτησε νὰ «ἐξετάσῃ» τὸ νόημα τῆς προτάσεως δὲν «εἶδε» εἰς τὴν συμβουλήν μεταφορικὴν ἔννοιαν.

Τὸν παράδεισον δὲν ἐπόθει; Στόμα Θεοῦ δὲν ἦτο ὁ πατήρ Γεώργιος; Ἐσημάτισε λοιπὸν τὴν βεβαιότητα, ὅτι τὸ τέλος τῆς ὁδοῦ, πρὸς τὴν ὁποῖαν ἐτέ-

θησαν οἱ πόδες του, θὰ ἀπέληγεν ὅπωςδήποτε εἰς τὸν παράδεισον.

••

Ὁδοιπόρος πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ παραδείσου ὁ Μακάριος. Μόνον ἐφόδιον εἰς τὴν πορείαν του αὐτὴν μίαν ράβδος. Πλημμυρισμένη ἡ καρδία του ἀπὸ τὴν νοσταλγίαν τοῦ παραδείσου βαδίζει, βαδίζει, βαδίζει...

Τὰ ἀγριολούλουδα τοῦ προσφέρουν τὸ ἄρωμά των οἱ περῶτοι ὑμνηταὶ τὸν συνοδεύουν μετὰ θελκτικὰ των ἄσματα καὶ ἡ σελήνη τοῦ ἐξασφαλίζει τὴν ὠχρὰν τῆς ἀνταύγειαν, διὰ νὰ μὴ ἀνακόψῃ τὴν πορείαν του πρὸς τὸ πέραν τοῦ κόσμου μυστήριον, πρὸς τὸ ὁποῖον τὸν κατηύθυνεν ἡ ἐν αὐτῷ ἐλπίς.

Ὅλα τὰ πλάσματα, τὰ ἐκ Θεοῦ τὴν ὑπαρξίν των καὶ τὴν ἰδιόζουσαν ἀτομικότητά των λαθόντα, ἐθαύμαζον τὸν ἐκλεκτὸν ἀδελφὸν των, πορευόμενον ἐν ἀδιαφεύστῳ βεβαιότητι πρὸς τὸν ὑποδειχθέντα παράδεισον.

Ἐπὶ τέλους! Μετὰ ἀπὸ πορείαν ἡμερῶν, τῆς ὁποίας τὸ μῆκος καὶ ἡ μόνωσις δὲν ἀπεξήραναν τὴν ἐλπίδα του, βλέπει, πρὸς τὸ τέλος τῆς ὁδοῦ μεγαλοπρεπεῖς κτίριον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐδέσποζεν ὁ τροῦλλος ἑνὸς Ναοῦ.

—Ἐδῶ εἶναι ὁ παράδεισος, ποῦ μοῦ ὑπέδειξεν ὁ παπα-Γεώργης, ἀνέκραξεν ἀπὸ ἐνθουσιασμὸν ὁ Μακάριος.

—Τί θέλεις, εὐλογημένε; Τὸν ἠρώτησε μετὰ τινος δυσφορίας ὁ θυρωρὸς τοῦ Κοινοβίου, διότι ἠτοιμάζετο νὰ κλείσῃ τὴν σιδηρόφρακτον ἐξώθυραν, ἐπὶ τῇ δύσει τοῦ ἡλίου.

—Μοῦ εἶπε ὁ παπα-Γεώργης, ὁ πνευματικός μου, νὰ ἀκολουθῶ τὸν ἴσιον δρόμον, διὰ νὰ πάω εἰς τὸν παράδεισον. Ἐπειθάρχησα εἰς τὴν ἐντολήν του καὶ ὁ δρόμος με ἐθγαλε ἐδῶ. Θέλω λοιπὸν νὰ με δεχθῆτε εἰς τὸν παράδεισον.

Ὁ θυρωρὸς τὸν παρετήρησε ἀπὸ κορυφῆς μέχρις ὀνύχων καὶ ἀσφαλῶς θὰ ἦτο ἔτοιμος νὰ τὸν «περιποιηθῇ» μετὰ σκώμματα καὶ εἰρωνείας τὴν τελευταίαν ὁμῶς στιγμὴν μετενόησε ἐξ ἐσωτερικῆς τινος διαίσθησεως τῆς ἀξίας τοῦ περιέργου ἐπισκέπτου.

Ὅτω, ὁ Μακάριος συγκληθὴ εἰς τὴν ἀδελφότητα τοῦ Κοινοβίου ὡς δόκιμος καὶ ἀνέλαβε τὸ διακόνημα τοῦ νεωκόρου.

Ἡ ἀδελφότης, ἀπὸ τοῦ Ἡγουμένου μέχρι τοῦ θυρωροῦ, τὸν ἐθεώρουν ὡς τὸ «νήπιον» τῆς μοναστικῆς οἰκογενείας των, πλὴν τὸν ἠγάπων, διότι ἦτο καὶ πρόχειρος, ἀνευ ἀγανακτήσεως, εἰς τὰ διάφορα διακονήματα.

Γέρων μάλιστα Μοναχός, τοῦ ὁποίου τὰ ἴχνη ἔχοντο εἰς τὴν

σκόνιν της μεγαλουπόλεως, από την οποίαν προσήλθεν, ούχι έξ αγάπης ή έσωτερικής κλίσεως, αλλά διά νά καλύψη, ώς διά νέφους, θλιθεράν έν τώ βίω περιπέτειαν, έλεγε φιλοπαιγμόως:

—“Αν έλειπαν και τά καρδιά, τί θά έκαναν οί έξυπνοι ;

Παρά ταύτα όλοι έσέβοντο τόν Μακάριον και ώμολόγουν, ότι θεϊόν τι μυστήριον αναπαύεται έν τή καρδιά του.

✠

—“Αγιε Ήγούμενε, ό Μακάριος συνομιλεί καθημερινώς μέ κάποιον.

—Μέ ποιόν ; “Αφού μένει μόνος του εις τόν Ναόν, ώς τό έζήτησεν έπιμόνως.

—Περίεργον !

—“Ασφαλώς περίεργον, επανέλαθεν ό Ήγούμενος, ένψ ή διάνοιά του διηπόρει ούχι διά πιθανήν άταξίαν του άγιου νεωκόρου. Διησθάνετο θαυμαστόν τι.

Δι’ αυτό και ήρχισε νά «κατασκοπεύη» και ό ίδιος τόν Μακάριον, διά νά διαπιστώση, μετ’ όλιγον, τήν πραγματικότητα της καταγγελίας. Πράγματι ό Μακάριος συνωμίλει· αλλά μέ ποιόν :

—Λέγε μου, Μακάριε, μέ ποιόν συνομιλείς εις τόν Ναόν ; Ποίος σέ επισκέπτεται, χωρίς νά τό γνωρίζω έγώ ;

—.....

—“Ομίλησε λοιπόν !

—“Αγιε Ήγούμενε, έγώ πταίω και έγώ αναλαμβάνω τήν ευθύνην της παραβάσεως. Έμέ λοιπόν νά τιμωρήσης.

—Μά λέγε μου επί τέλους, άνέκραξε μετ’ άσυγκρατήτου περιεργείας ό Ήγούμενος, όστις ήρχισε νά διαισθάνεται τό άνέκφραστον μεγαλείον, του όποιου ήξιώθη ό Μακάριος, όπως έπρόδιδον οί δακρυσμένοι όφθαλμοί του.

—“Αγιε Ήγούμενε, μόλις μέ έτοποθέτησεν ή άγιωσύνη σου εις τόν Ναόν, είδα μέ φόβον εκεί ψηλά τόν κρεμασμένον, πού έχετε βάλει. Τόν επόνεσα. Έρώτησα ένα αδελφόν, διατί τόν έκρεμάσατε και μου απήντησεν, ότι δέν έξετέλει καλά τήν καθαριότητα του Ναού. Από τότε ή λύπη μου έμεγάλωσε και ήρχισα νά τόν παρακαλώ μέ θερμά δάκρυα και νά του λέγω «αδελφέ, πόσον πονείς ! Θά σέ βοηθήσω νά κατεβής νά φάμε. Νά, έγώ δέν τρώγω τό φαγητό, άν δέν κατεβής...»

—Και λοιπόν ; διεκοψε μέ αγωνίαν ό Ήγούμενος.

—Μέ τάς πολλές παρακλήσεις, έδέχθη επί τέλους.

Πλημμυρισμένα από δάκρυα τά μάτια του Ήγούμενου ύψώθησαν πρós τό ύψος του Έσταυρωμένου, όστις έδέσποζεν εις

τήν ώραιάν Βυζαντινήν Έκκλησίαν του έφάνη, τότε, και του ίδιου, υπό τό ήμίφως των κανδηλών και τό άρωμα του θυμιάματος, ότι ό Έσταυρωμένος ήτο όντως ένσαρκος και έταλαιπωρείτο εις τήν στάσιν εκείνην του μαρτυρίου. Έσφόγγισε τους όφθαλμούς και ήρώτησε μέ παλλομένη φωνήν :

—Και τί έλέγατε ;

—Πολλά, αγιε Ήγούμενε. “Αλλά — αλήθειαν σου λέγω — ένψ οί λόγοι του μέ καταβέγγουν, τήν ώραν της άφηγήσεως, μέ έγκαταλείπουν έν συνεχεία, όπως τά πτηνά πού αποχωρούν από τους κλαδίσκους των δένδρων. Ένθυμούμαι μόνον: «ή Έσταυρωμένη αγάπη ήνοιξε τόν παράδεισον, τόν όποιον κάλώς άνεζήτησες έδω, διότι από έδω θά μεταβής και εκεί, όπου ή ψυχή σου έπιποθεί». Επίσης, καθώς μου ώμίλει, κάποιον φώς έφώτιζε τήν ψυχήν μου.

—Δέν άντελήφθης λοιπόν μέ ποιόν συνωμίλεις ;

—Μά... μέ τόν αδελφόν, πού έχετε τιμωρήσει !

—“Ω ! Μακάριε, Μακάριε....

✠

«...Πάτερ Γεώργιε, ό Μακάριος μετέθη πλέον εις τόν παράδεισον, τόν όποιον του υπέδειξες, αφού προεγεύθη της γλυκυτάτης ήδονής νά συνομιλήση μέ τόν Έσταυρωμένον, ως δύο ειλικρινείς φίλοι. “Ο άγιος αυτός άνθρωπος, ήγάπησε πολύ και ή αγάπη τόν ώδήγησεν εις τόν άγιον παραλογισμόν της πίστεως. Η πίστις του δέν ήτο ή άνίχνευσις του πιθανού ήτο ή κατάκτησις του πέραν της πιθανότητας άπιθάνου, διά τόν ανθρώπινον στοχασμόν, τόν άδιόρθωτον αυτόν Φαρισάιον. Και ή πίστις του αυτή έθλάστησεν όχι εις μεταφυσικώς προσανατολισθείσαν διάνοιαν, αλλά εις καρδιαν καθαρθείσαν από τήν άγνήν άθωότητα. “Ητο ένας εκ των όλίγων, διά τους όποιους ειπεν ό Ήσους «Μακάριοι οί καθαροί τή καρδιά, ότι αυτοί τόν Θεόν όψονται».

Διον. Μπατιστάτος

ΔΟΞΑΣΜΕΝΑ ΒΑΣΑΝΑ

—Παλαστή θά είσαι σίγουρα. Ξέρεις ποιός είναι αυτός, πού σέ ζητά νά σέ κάνει νόμιμη γυναίκα του ;

—Ξέρω, πατέρα, απήντησε μέ συστολήν ή Εύφημία. Είναι ό πλουσιώτερος "Αρχοντας του τόπου" αλλά και σάν άνθρωπος είναι καλός και εύγενικός. Έτσι πού νά είναι σίγουρη ή εύτυχία για όποια πάρει.

—Λοιπόν τί κάθεται ; Αυτός έπιμένει. Τόν έχει συναρπάσει ή όμορφιά σου και ό χαρακτήρας σου.

—Όχι, πατέρα, δέν άποφασίζω.

—"Ακου ! τό «όχι» δέν περνά. "Αν σū είσαι στραθή, δέν θά μέ παρασύρης και μένα στη στραθούρα σου. Στο κάτω - κάτω τό θέλω, κι' άφού τό θέλω, θά γίνη.

Αυτά είπε μέ όργη ό πατέρας της Εύφημίας και φεύγοντας έκλεισε μέ πάταγο την πόρτα.

Η Εύφημία έμεινε μόνη. Δέν είχε ίδη άλλη φορά τόν πατέρα της εις αυτήν την έξαλλον κατάσταση. Την ύπερηγάπα, διότι είχε πολλά προσόντα : ήτο ύψηλός, σεμνή, σοβαρά, φιλόργος, συνετή, και έτιμα τό οικογενειακό όνομα. "Όλα δέ αυτά τά πνευματικά προσόντα προήρχοντο, ως εύθαλείς κλάδοι, από την ρίζαν της εύσεβείας, την όποίαν είχαν έμπνεύσει εις αυτήν ή μακαρίτισσα Μητέρα της.

Την Εύφημیان ήγάπων και έσέβοντο όλοι οι γείτονες, οι συγγενείς και ή κοινωσία, έν γένει, του χωριού. Την έξαύμαζον, διά την προσωπικότητά της, αλλά και την έκαμάρωναν διά την άσύγκριτον ωραιότητά της. "Ημιλλάτο εις ωραιότητα και κάλλος μέ τό ύπερήφανον τριαντάφυλλον, χωρίς έν τούτοις νά αισθάνεται έπαρση και άλαζονείαν διά τό δώρον αυτό του Θεού.

Αί όμηλικες νεάνιδες της έλεγον ένίοτε φιλοπαιγμόνως : «Τ' άστρα και τό φεγγάρι, ό ήλιος κι' ό αύερινός μόναξα έσένα βλέπουν. Ποιός θά δη έμάς τις κουκουθάγιες ;

Η Εύφημία τότε έκκοκίνιζεν από παρθενικήν συστολήν και απήντα μέ σύνεση γεροντικήν : «Πάντα ματαιότης τά ανθρώπινα. Πού είναι ή Μητέρα μου ; Τό λουλούδι, όσο όμορφο και νάνε, ή θά κοπή ή θά λερωθή ή θά φαγωθή από κανένα ζωντανό».

Προσεπάθει νά άποφεύγη τά βλέμματα των άνδρών διά σεμνής άμφίσεως, και όταν της έλεγον, ότι πρέπει, ως νέα, πού είναι νά ύπογραμμίση όλίγον την θηλυκότητά της, νά προβάλλη κάπως τά ωραία και άρμονικά χαρακτηριστικά της σπανίας όμορφιάς της, απήντα πάλιν :

—"Ας μη λησμονώμεν, ότι θά δώσωμεν λόγον εις τόν Θεόν και διά τόν σκανδαλισμόν των άδελφών μας. "Η γυναίκα έπλάσθη διά νά βοηθή και όχι διά νά καταστρέψη τόν άνδρα.

Αυτό λοιπόν τό έμψυχον άνθος, αυτήν την ζώσαν εικόνα της γυναικείας χάριτος, έξετίμησε και ήγάπησε βαθύπλουτος και έπίσημος "Αρχων της περι-

χής. "Αλλ' ή Εύφημία ήτο άνένδοτος. "Όχι διότι είχε μεγάλην ιδέαν διά τόν έαυτόν της, ούτε διότι ή καρδιά της είχε τρωθή από φθαρτόν έρωτα έτέρου θνητού.

"Όλην την αγάπην της έφείλκυσεν ό "Επουράνιος Νυμφίος των ψυχών, ό γλυκύς Ναζωραίος και άπεφάσισε πλέον όριστικώς νά προσφέρη, ως δώρον, εις τόν Νυμφίον της, την αγνότητά της. Έχεν άποφασίσει νά γίνη Μοναχή.

"Εάν παρέτεινε την παραμονήν της έν τώ κόσμω, τό έκαμνεν έκ σεβασμού πρós τόν πατέρα της, ίνα μη τόν έγκαταλείψη, άνευ των στοργικών της φροντίδων.

"Αλλ' ιδού τώρα ό πατήρ της όρθούται ως τύραννος άπέναντί της άπαιτών την άκουσίαν της δέσμευσιν, χάριν ίσως και έγωισμού τινος, ίνα δείξη ότι ήνόθη υπό της τύχης και έτιμήθη υπό του "Αρχοντος, ως πατήρ έπανθούτος ρόδου, της Εύφημίας.

Μόλις άπέμεινε μόνη ή Εύφημία, κατελήθη από φρίκην σκεπτομένη, ότι είναι ένδεχόμενον νά ύποχρεωθή, παρά την θέλησίν της, νά καταστή σύζυγος φθαρτού άνθρώπου και νά ματαιώση ούτω τόν σκοπόν της όπως άφιερωθή ως νύμφη Κυρίου, εις ιερόν Παρθένωνα.

Τί νά κάνει ;

Με δάκρυα γονατίζει πρós της εικόνας της Θεοτόκου και κραυγάζει γοερώς : «Τείχος ει των παρθένων, Θεοτόκε παρθένε και πάντων των εις Σε προστρεχόντων...». Σū, Παναγία μου προστάτευσέ με, Σū δώσε μου δύναμιν νά νικήσω την έπίθεσιν αυτήν του κόσμου. Σού άνήκει, Παναγία μου, ή αγνότης μου, σου άνήκει και τό κάλλος μου. Πόσον έπεθύμουν μίαν άσθενείαν νά καταστρέψη τό μάτιον αυτό κάλλος, τό όποιον μέ έμποδίζει νά συνάψω τούς πνευματικούς μου γάμους μέ τόν γλυκύτατον Σωτήρά μου και Υιόν Σου !...

Προφέρουσα αυτά, έσταμάτησεν επί όλίγον και συνέχισε πάλιν : Ναι, πρέπει νά έκλείψη τό κάλλος τότε θά άπαλλαγώ από την ένόχλησιν. Τό σωματικόν κάλλος μέ έμποδίζει. Αυτό πρέπει νά πολεμήσω...

—"Αφέντη, "Αφέντη, τρέξε νά δης την Εύφημία. Ποιός την έκτύπησεν ; Είναι κομμένη ή μύτη της, χαραγμένα τά χείλια της, σημαδεμένο τό πρόσωπό της.

Τά έχασε ό πατέρας εις την είδησιν αυτήν. "Ενόμισε, κατ' άρχήν, ότι φθονερή άντεράστρια έτραυμάτισε την Εύφημیان διά νά ματαιώση τόν γάμον της μέ τόν "Αρχοντα.

—Ποιός σέ έκανε έτσι, κόρη μου ;

—Κανείς, πατέρα —Μά σū έγινες άγνώριστη. Μόνον ή φωνή σου φανερώνει, ότι είσαι ή Εύφημία. Τί σου συμβαίνει ;

—Τίποτε, πατέρα. Δέν είμαι εγώ καλλιτέρα από τάς παρθένους της "Εκκλησίας, Μάρτυρας, Βαρθόραν, Παρασκευήν,

Αικατερίνην, Καλλιόπην, τάς όποιας ή κακία των τυράνων κατέστησεν άσχημούς μέ τάς στρεβλώσεις των μαρτυριών. Και όμως ή καταστροφή αυτή του σωματικού των κάλλους τάς κατέστησε προσφιλεστέρας εις τόν Χριστόν.

—"Όποτε μόνη σου κατέστρεψες την όμορφιά σου ; Τρελλή, χάσου από έμπρός μου.

"Εξάλλος από θυμόν έξετίναξε λίθον, από τόν όποιον ως έκ θαύματος διέφυγεν ή ένάρετος κόρη.

—"Ακουε, Τιμόλαε, θά πάρης αυτή τη τρελλή στα κτήματά σου. Νά είσαι σκληρός άπέναντί της. Μη μάθω πώς την έλυπήθης ! "Αλλοίμονό σου ! "Αφού δέν ήθελε νά γίνη "Αρχόντισσα, άς γίνη σκλάβα !

Αυτά είπε ό πατέρας της Εύφημίας σ' έναν σκληρόν γαιοκτήμονα, τόν Τιμόλαο, ό όποιος του απήντησε :

—"Ενοια σου, Πτολεμαίε. "Ετσι καθώς έγινε σάν έκτρωμα, ούτε ό Διάβολος δέν θά την λυπηθή. Κάθε βάσανο, κάθε σκληρότητα, κάθε τιμωρία θά την συνοδεύουν. Τό ψωμί της νάνα ποτισμένο μέ την άρμύρα της δυστυχίας.

"Επτά έτη φρικτών δοκιμασιών έπέρασεν, χωρίς ή Εύφημία νά γογγύση. "Η χαρά της ήτο μεγάλη, διότι έπαυσε πλέον νά είναι περίπλεπτος, και ούτω ή ψυχή ήνώθη ασφαλώς και άρρήκτως μέ τόν έπουράνιον Νυμφίον της.

"Η άπόφασίς της νά καταστρέψη μόνη της την όμορφιά της, διά νά μη μολύνη την αγνότητά της, άπέθε τό σημαντικότερον γεγονός της περιοχής.

—Τί έγινε ή Εύφημία ; ήρώτησε μετ' ένδιαφέροντος ό έξένος τόν ταπεινόν ιερέα του χωριού.

—"Αγία, παιδί μου. Εύλογημένον τέκνον της Παναγίας. Πέρασε έπτά χρόνια σκληρής σκλαβιάς. Μιά όμως ήμέρα ή Παναγία άποκατέστησε τό κάλλος της και τό θαύμα αυτό μετέβαλλε τόν σκληρόκαρδο πατέρα της. "Εκείνη τότε άπαλλαγείσα από την δουλείαν, μετέβη εις Παρθένωνα, όπου σήμερον εύαρεστεί τόν Θεόν και την Θεοτόκον, ως νύμφη Κυρίου.

Τί ωραίο παράδειγμα, διά τάς έπιπολαίας νέας όλων των αιώνων ! Αυταί θυσιάζουν την σωφροσύνην και την αγνότητά των, διά νά άγρεύσουν τά ανανδή βλέμματα των άνδρών ενώ εκείνη κατέστρεψε τό έξαίρετον κάλλος της, ως θυσίαν εις την αγνότητα και σωφροσύνην.

"Υπάρχει εύγενεστέρα θυσία, από την θυσίαν της άρετής και της σωφροσύνης ;

Διον. Μ. Μπατιστάτος

Η ΕΠΤΑΚΛΩΝΟΣ ΡΙΖΑ ΚΑΙ Ο ΤΙΜΙΟΣ ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ

Τὸ σκηνικὸν φοβερόν. Ἐπὰν εἰς ἓνα λόφον μεγαλοπρεπῆς στέκει ὁ Ἄντιοχος. Περιβάλλεται ἀπὸ δορυφόρους, δούλους, αὐλικούς, οἱ ὅποιοι μετὰ δέους παρακολουθοῦν τὰ νεύματα τοῦ τυράννου, ὥστε νὰ πειθαρχήσῃ οὐν ἀδιαμαρτυρήτως εἰς τὰς ἐπιθυμίας του.

Ἄλλοιόνον εἰς ἐκεῖνον ὅστις δὲν θὰ ἐμάντευε τὰς προθέσεις του, ἢ θὰ προέβαλλεν ἀντίρρησην εἰς τὰ κελεύσματά του.

Ἐνώπιόν του ἓνα πλῆθος, ἀπὸ γέροντας, νέους, γυναῖκας, ἀνδρας, ἀργοκινεῖται, ὅπως τὰ ὄριμα στάχυα, πού ἀναμένουν τὸ δρεπάνι τοῦ θεριστοῦ. Οἱ σαλπικταὶ σαλπίζουν προσοχήν, καὶ ὁ ἀγγελιοφόρος ἀκούγεται ἐπιβλητικῶς:

— «Ἐ σεῖς, φυλαί, λαοὶ καὶ γλώσσαι, πού ἡ εὐνοια τῶν θεῶν σὰς διατηρεῖ ὑπὸ τὸ ἀήτητον σκῆπτρον τοῦ Ἄντιόχου, προσέξατε τοὺς μεγαλοπρεπεῖς λόγους του, οἱ ὅποιοι καὶ τοὺς κεραυνοὺς νικοῦν μετὰ τὴν ἡχώ των».

Ἄφου ἐσταμάτησε, ὄλων τὰ βλέμματα στρέφονται πρὸς τὸν ὑπερήφανον Ἄντιοχόν. Ἐπιβάλλεται μιὰ τέτοια σιωπή, πού θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀκουσθοῦν καὶ οἱ παλμοὶ τῶν καρδιῶν τοῦ πλῆθους.

— Ἡ ἐπιθυμία μου καὶ ἡ ἀξιωμασία μου εἶναι, ὄλοι οἱ ὑπήκοοί μου, νὰ φάγουν εἰδωλόθυτα καὶ χοιρινά. Ὅσα ἡ φύσις ἐπροίκισε μετὰ τὴν ἡδονὴν τῆς γεύσεως, δὲν στέκει ὁ ἄνθρωπος νὰ περιφρονῇ, ἀπὸ μιὰ ἀνόητη προκατάληψι, πού περιβάλλουν οἱ κουτοὶ, τάχα, μετὰ τὸ κῦρος τοῦ θεϊκοῦ Νόμου, λὲς κι' ὁ Θεὸς ἐνδιαφέρεται διὰ τὸ τί θὰ φάμε!

Γέλασε σαρδόνια ὁ τυράννος καὶ μετὰ προσποιητὸν ἐνθουσιασμὸν ἐγέλασαν καὶ οἱ αὐλοκόλακες, πού τὸν περιέβαλλαν.

— Καί... νὰ ξέρετε! — συνέχισεν ὁ Ἄντιοχος — ὅποιος δὲν πειθαρχήσῃ, θὰ πεθάνῃ μετὰ φρικτὰ μαρτύρια. Ἐμπρὸς λοιπόν, δορυφόροι, ἄς ἔρχωνται ἀπὸ τὸ πλῆθος νὰ γευθοῦν τὰ κρέατα οἱ Ἐθραῖοι. Φέρατε τὸν πρῶτον.

Μέσα ἀπὸ τὸ πλῆθος ἀναστρέφεται βιαίως ἓνας σεθαστὸς ἀσπρομάλλης Γέροντας. Τὸ βῆμά του εἶναι σταθερό· τὸ βλέμμα του ζωηρό. Δείχνει νεανίας, ἔτοιμος νὰ ἀγωνισθῇ εἰς τὸ στάδιον.

— Πῶς ὀνομάζεσαι, Γέροντα;

— Ἐλεάζαρος.

— Μὲ τί ἀσχολεῖσαι;

— Ὁ παντοδύναμος Θεὸς, πού διεκήρυξε τὸν Νόμον του πρὸς τὸν Μωυσῆ, μετὰ ἔχρισεν ἱερέα του καὶ ἑρμηνευτὴ τοῦ Νόμου Του.

— Καλὰ, καλὰ· πολλὰ μᾶς τὰ εἶπες, γεροντάκο. Ἐλα τώρα, λυτήσου τὰ γηρατειά σου καὶ ἀπλόωσε νὰ πάρῃς τὰ κρέατα, πού ἀνήκουν σὲ δημιουργήματα τῶν θεῶν καὶ ἔχουν προορισμὸ νὰ

χαρίζουν τὴν νοστιμάδα τῆς τροφῆς.

— Μὴ γένοιτο, Ἄντιοχε, νὰ παραβοῦμε τὸν Νόμον τῶν πατέρων μας. Διότι τὸ ἴδιο εἶναι εἴτε παρανομεῖς στὰ μικρά εἴτε παρανομεῖς στὰ μεγάλα.

... Καὶ συνέχισε ὁ τίμιος πρεσβύτης· μετὰ μιαν ἔκρηξιν θρησκευτικοῦ λυρισμοῦ:

— Δὲν θὰ σὲ διαψεύσω, παιδαγωγέ Νόμε. Δὲν θὰ φύγω ἀπὸ κοντά σου. Δὲν θὰ σὲ προδώσω, ἀγαπημένη ἐγκράτεια. Δὲν θὰ σὲ ντροπιάσω, ἱερὴ μου φιλοσοφία. Δὲν θὰ σὲ ἀρνηθῶ, τιμὴ ἱερῶσύνῃ.

Κατάπληκτος ὁ Ἄντιοχος· κεραυνόπληκτος οἱ δορυφόροι. Τὸ πλῆθος τῶν ταλαιπώρων, ἀνεθάρρησε ἀπὸ τὴν νεανικὴ τόλμη τοῦ πρεσβύτου καὶ ἤρχισε νὰ ψιθυρίζῃ λόγους θαυμασμοῦ...

Ὁ Γέροντας εἶχε νικήσει τὸν τυράννον καὶ τὴν τυραννίαν του. Ἡ συνεδῆσις του παρέμεινεν ἐλευθέρα καὶ ἀπαραβίαστος.

Τί καὶ ἐάν ἐντὸς ὀλίγου ἐκεῖτο ἓνα πτώμα ἀμορφον, κατάστικτον ἀπὸ πληγὰς, πνιγμένον εἰς τὴν λίμνην τοῦ μαρτυρικοῦ αἵματος;

Ὁ Γέροντας εἶχε νικήσει. Ἄγγελιοὶ παρελάμβανον τὴν ψυχὴν του, διὰ νὰ τὴν μεταφέρουν πλῆσιον τοῦ Ἀθραάμ καὶ τοῦ Μωυσέως, διὰ νὰ λάθῃ ἀπὸ τὸν παντοδύναμον Θεόν τὸν στέφανον τῆς νίκης...

— Φαίνεσθε πῶς εἴσθε ἀδελφοί. Ἐπτά ἀνθοφόροι βλαστοί! Πόσο σὰς καμαρώνω! Ἐλάτε λοιπόν, σεῖς λαμπροὶ νεανία, φανῆτε συνετώτεροι ἀπὸ τὸν ἀνόητον γέροντα, πού ἐστερήθη τόσο ἀδοξία τὴν ὠραίαν ζωὴν. Μὴ περιφρονήσετε τὴν προσφορὰν καὶ τὴν χάριν τῶν θεῶν. Δοκιμάσατε τὰ εὐγευστα κρέατα, πού μᾶς προσφέρει ἡ καλωσύνη των εἰς τὸ μεγάλο συμπόσιον τοῦ βίου. Μετὰ τὸν τρόπον αὐτό, θὰ γίνωμεν φίλοι καὶ θὰ σὰς τοποθετήσω εἰς ὑψηλὰ ἀξιώματα· διαφορετικά...

Καὶ ἔδειξε μετὰ τὸ χεῖρι του τὰ ὄργανα τῶν βασανιστηρίων, διὰ νὰ φοβήσῃ τοὺς ἑπτὰ ἀδελφούς.

— Ἐμπρὸς λοιπόν, δὲν ἀποκρίνεσθε;

Καὶ τότε καὶ οἱ ἑπτὰ μαζύ, σάν σάλπιγγες θριάμβου, ἤχησαν παναρμονίως τὸν θεῖον ὕμνον τῆς θρησκευτικῆς των ὁμολογίας.

— Τί περιμένεις, τύραννε; Εἰμεθα ἔτοιμοι νὰ ἀποθάνωμεν, παρὰ νὰ παραβῶμεν τὰς ἐντολάς τῶν Πατέρων μας! Προηγουμένως ἐνίκησε ὁ Γέροντων διδάσκαλός μας. Δὲν γίνεται λοιπόν νὰ ἀμαυρώσουμε τὴν νίκη του. Βασάνισέ μας ὅσον θέλεις· δὲν μᾶς ζημιώνει μετὰ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον...

Σάν τίγρεις οἱ δεσμοφύλακες, εἰς τὸ νεῦμα τοῦ τυράννου, συν-

έλαβον τούς νέους, τούς έδεσαν και ήρχισαν να τούς υποβάλλουν εις φρικώδη μαρτύρια, αρχίζοντες από τόν μεγαλύτερον.

Εις όλους, καθ' ένα ανακρινόμενον, συνήντησε τήν άρνησιν. Έφθασεν εις τόν έβδομον, τόν μικρότερον. Παιδάκι, με χνοάζοντα εισέτι τόν μύστακα και επιχαρίτως τούς Ιούλους επί τών παρειδών έκφυσμένους.

Άπευθύνεται λοιπόν προς αυτόν, με τήν έλπίδα, μήπως επίτυχή μίαν, επί τέλους, νίκην ό ήττημένος από τό μεγαλείον τής θρησκευτικής συνειδήσεως τύραννος.

—“Ελα, μικρέ μου, σύ τούλάχιστον να σωθής ένας βλαστός από τό γένος σας. Γίμησε τήν προσφοράν μου.

“Ο μικρός Άγγελος διά μίαν στιγμήν κατευθύνει τό βλέμμα του άλλου. Που; Προς τήν παρισταμένην ήρωίδα. Έμπνέεται από τό βλέμμα τής συλλαμβάνει τό θεϊον μήνυμα τής μητρικής καρδιάς: «Πρόσεξε μη προδώσης τούς αδελφούς σου και τόν Γέροντα διδάσκαλον». Και τότε με άνδρικήν ώριμότητα, άνάμικτον με τήν χαριτωμένην παιδικήν πονηρίαν, λέγει προς τούς δημίους:

—Λύσατέ με! Θα είπω κάτι εις τόν βασιλέα.

Άλαλαγμός εις τό περιβάλλον του Άντιόχου! Επί τέλους θα άπαριθμήσουν και μίαν νίκην. Λύουν λοιπόν μετά προθυμίας τόν νεανίσκον, και εκείνος σπεύδει προς τά πτώματα τών αδελφών του! Τά άσπάζεται. Άναμιγνύει τά δάκρυά του με τά αίματά των και ένώ είχεν επιβληθή σιγή εις τό άπέραντον εκείνον στάδιον, ύψώνει τήν φωνήν του προς τόν Άντιόχον:

—Άσεθέστατε τύρανε, δέν ντράπηκες τήν ανθρωπιά σου, παρά φάνηκες σκληρότερος κι' άπ' τά θηρία στους συνανθρώπους σου! Δέν λιποτακτώ από τήν δαφνοστεφανωμένη συντροφιά τών αδελφών μου.

Και με τά λόγια αυτά έδέχθη τά βασανιστήρια τών δημίων.

“Επτά Άγγελοι έπετεύγισαν προς τόν Ούρανó. Τά αίματα του μαρτυρίου μετεβλήθησαν εις ολολεύκους χιτώνας νικητών, καθώς ανυψώνονται.

Καθώς οι έπτάρημοι άθληταί έγκαταλείπουν τόν τόπον τών άγώνων, ακούονται εις τό στάδιον ψιθυροι θαυμασμού. Τί συμβαίνει;

“Η σειρά τής μητέρας τώρα. Τής μητέρας, που είχε τήν δύναμιν να έμπνέη εις τά παιδιά της

τήν μαρτυρικήν καρτερικότητα να τά προτρέπη εις τά βασανιστήρια, να τά εύλογή δακρυσμένη καθώς ένα - ένα έφονεύετο από τά βασανιστήρια του τυράννου.

Αυτήν τήν ήρωίδα μητέρα, έξωραϊσμένην από τό ήθικόν μεγαλείον, σπεύδουν να συλλάβουν βέθηλα χέρια, για να μολύνουν τήν ανέγγιχτη σωφροσύνη της και ντροπιασμένη να τήν θανατώσουν (γιατί διαισθάνονται πως δέν θα καμφθής και αυτή).

Και εκείνη ή έπτάκλωνος ρίζα, ή μαρτυρομάνα και ήρωοτρόφος, «έπταμήτωρ» τρέχει και πέφτει επάνω εις τά ακρότηριασμένα κορμιά τών παιδιών της, τ' άγκαλιάζει, τά μουσκέβει με τά εύωδιασμένα δάκρυα τής αγάπης της και πεθαίνει πανένδοξος και τιμία, επάνω εις τήν πιο πολύτιμη νεκροφόρο, τά σπαργμένα μέλη τών παιδιών της...

Σε λίγο ή ψυχή της, φωτισεφανωμένη κι' αυτή, συνοδεύει τούς λεθέντες της.

“Ο ήλιος έγερνε προς τήν δύσιν. Τό θέμα τής ήμέρας, ό ήρωικός θάνατος του δασκάλου, τής μάνας και τών έπτά αδελφών.

—Στησίχορε, θαυμάζω τόν ήρωισμό τους; μα εύρίσκω άσκοπον τήν τραγική τους θυσία.

Στό κάτω - κάτω, δέν τούς ζήτησε ό Άντιόχος να άλλαξοπισήσουν. Να λατρεύσουν τόν Δία και τήν Ηρα. Σπουδαίο ήταν να έτρώγαν χοιρινά κρέατα και ειδωλόθυτα;

—“Ακουσε, Άρχιλοχε! Τό ιερό άβατο κάθε ψυχής και συγχρόνως τό θεμέλιο του μεγαλείου του, είναι ή θρησκευτική του συνείδησις! Δέν δέχεται κανένα συμβιβασμό, όταν μάλιστα πιστεύη, πως τό σύνολον τών άρχών που πρεσβεύει είναι θεία Άποκάλυψις. Είδες τί είπε ό γέροντας; «τό γάρ έν μικροίς και έν μεγάλοις παρανομείν ίσοδύναμόν έστιν».

—Ναι έχεις δίκη! εις τήν θρησκείαν δέν υπάρχουν σημαντικά και άσήμαντα. Όλα φέρουν τήν σφραγίδα τής Ιερότητος και δι' αυτό πρέπει να είναι σεβαστά και άιαραβίαστα.

“Ας είναι λοιπόν αιώνια ή μνήμη τών άθανάτων αυτών μαρτύρων.

Διον. Μ. Μπατιστάτος

(ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1969)

ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΤΑΠΕΙΝΩΣΕΩΣ

Ὁ καημένος ὁ Παῦλος! Ἐνα ἰδανικὸν εἶχε· νὰ ὑπανδρευθῆ, νὰ δημιουργήσῃ οἰκογένειαν.

Τὸ ἰδανικὸν τοῦ ὅμως αὐτὸ ἐνωρίτατα συνετρίβη εἰς τοὺς θλιβεροὺς ὑφάλους τοῦ βίου καὶ τὸ ὄνειρόν του κατεποντίσθη, ὅπως τὸ μικρὸν πλοιάριον μετὰ ἀπὸ ναυάγιον.

Μίαν ἡμέραν, ἐπανερχόμενος ἐκ τῶν ἀγρῶν του εἰς τὴν οἰκίαν του, εὐρέθη πρὸ τῆς χυδαιότερας προδοσίας τῆς συζυγικῆς πίστεως καὶ στοργῆς.

Ἡ σύζυγός του, περὶ ἧς ἐπίστευεν, ὅτι ἡ ωραιότης τῆς ἀπεκάλυπτε καὶ ψυχικὸν μεγαλεῖον, τὸν ἠπάτα. Δὲν τὸ εἶχεν ὑποπτευθῆ. Καὶ ἀποτόμως τὸ διεπίστωεν. Συνέλαθεν ἐπ' αὐτοφῶρῳ τοὺς ἐνόχους.

Ὁ ἀπλοὺς ὅμως Παῦλος ἀντὶ νὰ ἐκμανῆ, νὰ ὑβρίσῃ, νὰ ἐκβάλῃ κραυγὰς ὑστερικές, ἐμπνεομένας ἀπὸ τὸν τρωθέντα ἀνδρικὸν ἐγωϊσμόν, μὲ ἡρεμίαν, θίγουσαν τὰ ὄρια φιλαδέλφου γλυκύτητος, λέγει πρὸς τὸν ἐνοχὸν σφετεριστὴν τῆς συζύγου του.

—Μὴ ἀνησυχεῖς! Ἀφοῦ τὴν ἀγαπᾶς καὶ συμφωνεῖτε, παραμένετε. Δικὰ σοῦ τὰ ὑποστατικά καὶ τὰ παιδιὰ τῆς. Ἐγὼ πηγαίνω νὰ γίνω Μοναχός.

Μετὰ κόπου στηρίζεται ἐπὶ τῆς ὀδοιπορικῆς ράβδου ὁ ἀπλοὺς Παῦλος. Αἰσθάνεται τὸν κόπον ὄχι ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἀλλ' ἐκ τῆς ὑποκρισίας τῶν ἀνθρώπων. Μονολογεῖ τὸ τοῦ ψαλμοῦ «εἰ ὁ ἐχθρός μου ἐμεγαλορρημόνησεν ἐπ' ἐμέ, ὑπήνεγκα ἂν· σὺ δὲ ἄνθρωπε, ἡγεμών μου καὶ γνωστὴ μου...». Δακρύζει, θλίβεται διὰ τὴν ἀνθρωπίνην ὑποκρισίαν, τὴν συντρίβουσαν καὶ αὐτοὺς εἰσέτι τοὺς ἱερωτέρους δεσμούς· πονεῖ διὰ τὴν προδοσίαν... Δὲν διατηρεῖται ὅμως ἐπὶ πολὺ τὸ νέφος τῆς θλιβερᾶς μελαγχολίας. Ἡ εἰκὼν τοῦ προδοθέντος Ἰησοῦ ὑπὸ τοῦ Ἰούδα τὸν παρηγορεῖ. Μεταβάλλεται· δὲν κατηγορεῖ. «Ἴσως καὶ ἐγὼ νὰ πταίω». «Ὁ ἀναμάρτητος πρῶτος τὸν λίθον βαλέτω». Αἰσθάνεται ἀνακουφισμένος. Ὡς ἔλαφος μᾶλλον τρέχει πρὸς πηγὴν ὕδατος. Ποῦ πηγαίνει :

Τὸ τοπίον ἐρημικόν, ἠλιόκαυστον, ἄγριον. Μία καλύβη, ἀτέχνως οἰκοδομηθεῖσα, ἀποτελεῖ τὴν μόνην παρουσίαν ζωῆς εἰς αὐτὴν τὴν ἀποκαρδιωτικὴν καὶ νεκρὰν ἐρημον. Τὴν θύραν τῆς καλύβης αὐτῆς κτυπᾷ ἐπιμόμως ὁ ἀπλοὺς Παῦλος. Κτυπᾷ, χωρὶς ἀπόκρισιν. Ἐπιμένει! Δὲν νικάται ἡ ταπεινώσις του. Δὲν ἐπαναστατεῖ ὁ ἐγωϊσμός του, πληγωμένος ἤδη ἀπὸ τὰ βέλη τῆς προδοσίας.

Ἐπὶ τέλους, μετὰ ἀπὸ ἡμέρας, ἐξέρχεται ἐκ τῆς καλύβης ἕνας γέρων. Αὐστηρὸς εἰς τὴν ἔκφρασιν· ἀσυμβίβαστος. Παρὰ ταῦτα οἱ γλυκεῖς ὀφθαλμοί, ἀτενίζοντες ὑπὸ τὰς δασείας ὀφρῦς, ἐγγυῶνται εἰς τὸν ὀδοιπόρον ἐλπιδας. Μετὰ σεβασμοῦ ἐγείρεται ὁ ἀπλοὺς Παῦλος καὶ ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τοῦ Ἀσκητοῦ. Εἶναι ὁ Μέγας Ἀντώνιος.

—Τί θέλεις; ἐρωτᾷ ὁ ἅγιος Ἀσκητής.

—Θέλω νὰ γίνω Μοναχός.

—Ἐξήκοντα χρόνων γέρων δὲν γίνεσαι Μοναχός.

Πήγαινε νὰ ἐργασθῆς εἰς τὴν πόλιν.

—Ὅ,τι μοῦ ὑποδείξῃς θὰ κάμω. Ἐπαναλαμβάνω· θέλω νὰ γίνω Μοναχός.

—Σοῦ εἶπα, εὐλογημένε, δὲν δύνασαι νὰ γίνῃς Μοναχός. Ἐάν ὅμως ἐπιμένῃς, πήγαινε εἰς Κοινόβιον. Ἐγὼ ἐδῶ τρώγω κάθε πέντε ἡμέρας.

Μὲ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἐπεζητεῖ ὁ Μ. Ἀντώνιος νὰ ἀποτρέψῃ τὸν ἀπλοῦν Παῦλον διὰ νὰ φύγῃ. Ἐκλείσει λοιπὸν τὴν θύραν καὶ εἰσήλθε πάλιν. Μετὰ ἀπὸ 4-5 ἡμέρας ἐξέρχεται ὁ Μέγας Ἀντώνιος καὶ, κατάπληκτος, συναντᾷ πάλιν τὸν ἀπλοῦν Παῦλον.

Κατεπλάγη ἀπὸ τὴν ὑπομονὴν καὶ ταπεινώσιν τοῦ ἐπισκέπτου.

—Θὰ πεθάνῃς, εὐλογημένε, τοῦ λέγει.

—Καλλίτερα νὰ ἀποθάνω ἐδῶ, παρὰ ἄλλου.

Ὁ Μέγας Ἀντώνιος ἐφοβήθη, μήπως ἐκ τοῦ κόπου καὶ τῆς ἀσιτίας ἀποθάνῃ καὶ βαρύνῃ τὴν συνείδησίν του. Δι' αὐτὸ καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὸν δεχθῆ.

—Ἐλα μέσα!

Ὁ ἀπλοὺς Παῦλος εἰσήλθε μὲ τὴν χαρὰν, ποῦ εἰσέρχονται αἱ μακάριαι καὶ ἁγιασθεῖσαι ψυχαὶ εἰς τὸν παράδεισον. Εὐτυχής.

Ὁ Μέγας Ἀντώνιος, σκεπτόμενος μήπως ἡ ἀπόφασίς τοῦ ἐπισκέπτου του ὠφείλετο εἰς ἐπιπολαιότητα, τὸν θέτει ὑπὸ τὴν αὐστηροτέραν ἀσκήσιν, ὥστε νὰ φύγῃ, ἐάν δὲν ἦτο σταθερὰ καὶ ἀμετάκλητος ἡ κλίσις του.

Διὰ τὰ γεροντικά καὶ κούρασμένα χεῖρια τοῦ ἀπλοῦ Παύλου ἦτο δύσκολον καὶ σκληρὸν ἐργόχειρον τὸ πλέξιμο ζεμπιλιοῦ ἀπὸ τοὺς βρεγμένους βλαστοὺς τῶν φοινικοδένδρων. Καὶ ὅμως μὲ σιωπὴν καὶ ὑπομονὴν ἐπεδόθη εἰς τὸ ἐργόχειρον. Οὐδεμία σκέψις ἐξ ἐπηρείας ἐγωϊσμοῦ, οὐδὲν παράπονον. Γέρων πονεμένος ἦτο· ἐδικαιοῦτο μίᾳ ἀνέσεως, μίᾳ παρηγορίας. Καὶ ὅμως οὐδ' ὡς ἀστραπὴ διέδραμε τὴν ψυχὴν του σχετικὸν παράπονον.

‘Αλλ’ ούτε και όταν, μετά τινος αὐστηρότητος, ὁ Μέγας Ἀντώνιος, τὸν ἐπέπληξε.

—Τί εἶναι αὐτό; Δὲν τὸ πλέκεις καλά! Ξήλωσέ το καὶ πλέξε το ἐξ ἀρχῆς.

—Νά εἶναι εὐλογημένον!

Καὶ μετὰ ἀπὸ κοπιώδη προσπάθειαν πολλῶν ὥρων, ἤρχισεν ἀγογγύστως ἐξ ἀρχῆς τὸ ἐργόχειρον, δυσκολώτερον τώρα, διότι οἱ θαλοὶ εἶχον ἐξηρανηθῆ καὶ τὰ δάκτυλα αἰμάτωναν. Ἀλλ’

οὔτε καὶ τώρα παράπονον οὐδεὶς ἐξ ἐγωϊσμοῦ γογγυσμός!

Κατάπληκτος ὁ Μέγας Ἀντώνιος παρατηρεῖ καὶ θαυμάζει, ἀλλὰ δὲν ἐκδηλώνεται.

Διὰ τὸν γέροντα, τὸν κουρασμένον, τὸν πονεμένον, ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ εἶναι μία ἡδονή, ἐπιτρεπτή. «Εὐλόγησον τὴν βρῶσιν καὶ τὴν πόσιν». Δι’ αὐτὸ καὶ ἡ προσδοκία τῆς ἡδονῆς αὐτῆς εἶναι δικαιολογημένη.

—Θέλεις νὰ φάγωμεν, Παῦλε; ἔρωτά ὁ Καθηγητὴς τῆς ἐρήμου.

—Ὅπως θέλεις, ἀπαντᾷ με καταπληκτικὴν ἀπάθειαν ὁ ταλαιπωρημένος Γέρον.

«Εἶδες», μονολογεῖ καθ’ ἑαυτὸν ὁ ἅγιος Ἀσκητὴς, «δὲν ἔτρεξε προθύμως νὰ ἀποδεχθῆ τὴν ἡδονὴν τοῦ φαγητοῦ; ἄφησε τὴν πρωτοβουλίαν εἰς τὴν ἐξουσίαν μου! Εἶναι θησαυρὸς ἀπλότητος καὶ ταπεινώσεως».

Τὸ τραπέζι λιτότατον. Οὔτε ἔλαιον, οὔτε ἡ στοιχειώδης παρηγορία τοῦ οὐρανίσκου. Δύο-τρία σκληρὰ παξιμάδια καὶ ὀλίγον νεράκι. Ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἡ ἀπόλαυσις βραδύνει. Προηγουμέναι φαλαμί, προσευχαί, ὀλόκληρος ἱεροτελεστία. Καὶ ὅμως δὲν ἐπαναστατεῖ οὔτε ἐδῶ ὁ ἐγωϊσμός.

—Φάγε καὶ τὸ ἄλλο παξιμάδι, Παῦλε.

—Ἐσὺ διατί δὲν τρώγεις ἄλλο;

—Ἐγὼ εἶμαι Καλόγηρος.

—Καὶ ἐγὼ θέλω νὰ γίνω Καλόγηρος.

Ὁ χρόνος τοῦ Μοναχοῦ πρέπει νὰ καλύπτεται ἀπὸ τὴν προσευχὴν. Περιορισμὸς τῶν ἀπαραίτητων ἀναγκῶν τοῦ σώματος, τοῦ ὕπνου καὶ τοῦ φαγητοῦ, εἰς τὸ ἐλάχιστον.

Μετὰ ἀπὸ μίαν ὑποψίαν ὕπνου ἐξέγερσις διὰ τὴν προσευχὴν. «Μεσονύκτιον ἐξηγειρόμην...». Μὲ τὴν ἀφύπνισιν τοῦ Μ. Ἀντωνίου, ὀρθὸς καὶ ὁ ἄπλοος Παῦλος.

Ἀκούραστος εἰς ὄλον τὸ διάστημα τῆς προσευχῆς καὶ τοῦ Κανόνος. Ὅταν τελειώσαν, ὁ Μέγας Ἀντώνιος λέγει:

—Αὐτὴ εἶναι ἡ ζωὴ ἐδῶ. Ἐάν δύνασαι νὰ τὴν ὑπομείνῃς, κάθισε.

Καὶ ὁ ἄπλοος Παῦλος, ποῦ ἐθεώρει τοὺς σκορπιούς περισσότερον ἀκινδύνους ἀπὸ τὴν συζυγικὴν ἀπιστίαν, ἀπαντᾷ:

—Ἐάν εἶναι κάτι περισσότερον, δὲν γνωρίζω· αὐτὰ ὅμως εὐκόλως καὶ ἀκόπως τὰ ἀνέχομαι.

Θόρυθος πολὺς ἔξω ἀπὸ τὴν καλύθην τοῦ Μ. Ἀντωνίου. Ἀφρίζει καὶ σπαράσσει ὁ δαιμονισμένος· μετὰ κόπου τὸν συγκρατοῦν οἱ συνοδοὶ του. Φοβερὸν δαιμόνιον, «ἀρχοντικόν», εἶχεν αἰχμαλωτίσει τὸ πλάσμα τοῦ Θεοῦ.

—Τί θέλετε; Ἐρωτᾷ ὁ Μέγας Ἀντώνιος.

—Τὴν θεραπείαν του, ἀπαντοῦν μετὰ δακρύων οἱ συνοδοὶ.

—Ἐλάτε μαζί μου, νὰ μεταβῶμεν εἰς ἱκανὸν θεραπευτὴν.

Μετὰ ἀπὸ ὀλίγον ἡ συνοδία ἀνῆλθεν τὸν ἀνηφορικὸν ὁρμίσκον καὶ εὐρέθη πρό μίας πενιχροτάτης καλύθης, ὑποψίας κατοικίας ἀνθρώπου.

—Ἀδελφὲ Παῦλε, ἀνοίξε.

Εἰς τὴν γνώριμον αὐτὴν φωνὴν ὑποχωρεῖ ἡ θύρα καὶ ἐμφανίζεται ὁ ἀσπρομάλλης γέρον-

τάκος τῆς καλύθης. Εἶναι ὁ γνωστός μας Ἀθῶας Παῦλος, ὁ ἄπλοος.

—Εὐλόγησον, Γέροντα· Τί

—Ἀθῶα Παῦλε, νὰ βγάλης τὸ δαιμόνιον ἀπὸ τὸν ἀνθρώπον αὐτόν, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ ὑγιὴς εἰς τὸ σπῆτι του.

Ἐτρόμαξεν ὁ Ἀθῶας Παῦλος, ὄχι ἀπὸ τὸ «ἀρχοντικόν» βαιμόνιον, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν πρότασιν τοῦ Μεγάλου Ἀντωνίου. Κατάπληκτος ἔρωτᾷ:

—Σὺ λοιπὸν διατί δὲν τὸ κάμνεις;

—Ἐχω ἄλλην ἐργασίαν.

Φοβερὰ πάλιν. Οὐδεὶς ἰσχυρότερος σύμμαχος διὰ τὸν Διάβολον ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμόν. Οὐδεμία φυγαδεύουσα δύναμις ἀπὸ τὴν ταπεινώσειν.

Εἰς προσευχὴν θερμὴν καὶ φιλάδελφον ἀποθύεται ὁ Ἀθῶας Παῦλος. Δάκρυα καὶ στεναγμοὶ ἐξέρχονται ἀπὸ τὴν φλεγομένην ἐκ πίστεως καρδίαν του, ὡς θυμίαμα πρὸς τὸν Θεόν. Μετὰ ἀπὸ τὴν ἐναγώνιον προσευχὴν, ἡ ἐντολὴ πρὸς τὸν Δαίμονα:

—Ὁ Ἀθῶας Ἀντώνιος σε διατάσσει νὰ ἐξέλθῃς ἀπὸ τὸν ἀνθρώπον.

Καὶ ὁ Δαίμων ὕβριστικῶς καὶ αὐθάδως ἀπαντᾷ:

—Δὲν ἐξέρχομαι, κακόγερε.

Λαμβάνει τότε ὁ Ἀθῶας Παῦλος τὴν κάππαν τοῦ Μ. Ἀντωνίου καὶ κτυπᾷ εἰς τὴν πλάτην τὸν δαιμονισμένον καὶ τοῦ ἐπαναλαμβάνει.

—Ὁ Μέγας Ἀντώνιος διατάσσει νὰ ἐξέλθῃς.

Μὲ σαρδόνιον καὶ ἀναιδέστατον γέλωτα εἰρωνεύεται καὶ ὕβριζει καὶ τοὺς δύο ὁ Δαίμων.

Κάθιδρος ἐκ τῆς πνευματικῆς ἀγωνίας ὁ Ἀθῶας Παῦλος συνεχίζει νὰ ἀπειλῇ.

—Θά βγῆς, ἢ θά ὑπάγω πρὸς τὸν Ἰησοῦν νὰ παραπονεθῶ καὶ ἀλλοίμονόν σου.

Καὶ πάλιν ὁ Δαίμων, διὰ τοῦ δαιμονισμένου, γελᾷ καὶ εἰρωνεύεται:

—Δὲν πηγαίνω πουθενά!

Τότε ὁ Ἀθῶας Παῦλος ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν καλύθην του· ἡ ὥρα ἦτο καταμεσήμερο. Τὴν ὥραν αὐτὴν ὁ ἥλιος εἰς τὴν ἐρημον τῆς Αἰγύπτου καίει, ὅπως ἡ κάμινος τῆς Βαβυλώνας. Ὑπὸ τὰς καυστικὰς ἀκτῖνας τοῦ διαλύοντος καὶ τοὺς βράχους αἰγυπτιακοῦ ἡλίου, ὕψωσε τὰς χεῖράς του ὁ Ἀθῶας Παῦλος καὶ ἤρχισε νὰ λέγῃ μετὰ βαθυτάτης πίστεως:

—Σὺ βλέπεις, Ἰησοῦ Χριστέ, τοῦ ἐσταυρώθης ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, ὅτι δὲν θά κατέθω ἀπὸ αὐτόν τὸν βράχον, ἀλλ’ οὔτε θά φάγω, οὔτε θά πῶ, ἕως ὅτου ἀποθάνω, ἐάν δὲν ἀποδιώξῃς τὸ πνεῦμα τοῦ Δαίμονος ἀπὸ τὸν δαιμονισμένον καὶ ἀναχωρήσῃ ὑγιὴς.

Πρὶν τελειώσῃ τὴν θερμὴν αὐτὴν προσευχὴν, φοβερὰ ὡς βροντὴ ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ Δαίμονος μέσα ἀπὸ τὴν καλύθην:

—Ὡ! μὲ βίαν διώκομαι! Μὲ

ἐκδιώκει ἡ ἀπλότης καὶ ἡ ταπεινώσεις τοῦ Παύλου. Ποῦ νὰ ὑπάγω;

Τὸ θαῦμα ἐγίνε. Καὶ πῶς νὰ μὴ γίνῃ; Ἀφοῦ ὁ ταλαιπωρημένος Γέρον ἐνίκησε τὸν ἐγωϊσμόν, δὲν θά ἐνίκη τὸν Διάβολον;

—Ὡ! δυσκολώτερον κανεὶς νικᾷ τὸν ἐγωϊσμόν, παρὰ τὸν Διάβολον!

Ποῦ κατοικεῖς, ἄγία ταπεινώσεις;

Διον. Μ. Μπατιστάτος.

Ο ΛΩΒΙΑΣΜΕΝΟΣ

Α'

Μορφωμένος, αλλά και φυγόκοσμος ο Εύλογιος. Τόν απησχόλει η μορφή του βίου που θά ηκολούθει.

Τί νά κάμη; Νά παραμείνη εις την πολιτείαν; Δέν ηχαριστείτο από τούς θορύβους και την ματαιότητα του κόσμου!

Νά απέλθη εις Μοναστήριον; Ἀνησυχεί μή τυχόν δέν ηδύνατο νά προσαρμοσθῆ. Δέν είναι και εύκολον πράγμα η ἀρμονική συμβίωσις, ἔστω και εις περιβάλλον Μοναστηρίου.

Τό πρόβλημα παρέμενεν ἄλυτον, διότι η ἀναβολή ἐξεμηδένιζε την ἀποφασιστικότητα.

Ὑπό τούς διαταγμούς και τὰς ἀμφιβολίας περιεπάτει μίαν ημέραν εις την ἀγοράν τῆς μικρᾶς κωμοπόλεως, εις την ὁποίαν κατήρχετο κατά καιρούς διά την ἀγοράν ἀπαραιτήτων τινῶν ἐφοδίων. Τήν προσοχήν του προσείλκυσε θέαμα θλιβερόν και ἄθλιον.

Εἰς μίαν γωνίαν τῆς ἀγορᾶς ἦτο ριγμένη μία ὑποψία ἀνθρώπου, ἕνα τραγικόν ὑπόλοιπον.

Πόδια δέν εἶχε· χέρια δέν εἶχεν· ὅ,τι ἀπέμενεν ὡς σῶμα ἦτο γεμάτο πληγᾶς. Μισός και λωβιασμένος!

Πόσῃν δυστυχίαν ἑνσαρκώνουν μερικοί ταλαίπωροι και ἄκληροι!

Τί νά κάμη τό νόμισμα τῆς ἐλεημοσύνης εις τόν θλιβερόν αὐτόν ἀνάπηρον, εις τόν δυστυχισμένον λωβιασμένον;

«Θεέ μου, πόσον σέ εὐχαριστῶ

διά την ὑγείαν μου και ἀρτιμέλειάν μου!... Ὁ δυστυχισμένος...!». Καί, ὡς νά ἀπηυθύνετο πρὸς τρίτον πρόσωπον, μεθ' οὗ συνωμίλει... «Μήπως εἶναι μία κλήσις πρὸς ἀποστολήν; Μήπως εἶναι θέλημα Θεοῦ;... Κύριέ μου, εις τό ὄνομά Σου παίρνω αὐτόν τόν λωβιασμένον νά τόν περιποιηθῶ μέχρι θανάτου, διά νά σωθῶ. Χάρισέ μου ὑπομονήν διά τό διακόνημα αὐτό».

Εἶχε πάρει τήν ἀπόφασίν του. Μετ' ὀλίγον, γεμάτος γλυκύτητα και εὐγένειαν, ἐστέκετο ἐμπρός εις τόν λωβιασμένον.

—Κυριέ μου, θέλεις νά σέ πάρω εις τήν οἰκίαν μου και νά σέ περιποιηθῶ, ὡς ἀδελφόν μου;

—Ὁ! Θά σοῦ εἶμαι εὐγνώμων!

—Λοιπόν, φέρνω ἕνα γαϊδουράκι νά σέ πάρω.

Μετ' ὀλίγον, με ἕνα γαϊδουράκι, τόν μετέφερεν εις τό κελλάκι του.

Ἀπό τῆς ἐπομένης ὁ Εὐλόγιος περιποιεῖτο με στοργήν και αὐταπάρνησιν τόν λωβιασμένον. Τόν ἐπλυνε, τόν καθάριζε, τόν ἐτάιζε, τοῦ παρεῖχε πᾶσαν ἀνάπαυσιν· ἠνείχετο τὰς ἰδιοτροπίας του, ἱκανοποιεῖ πᾶσας τὰς ἐπιθυμίας του.

Ἡ ζωὴ αὐτῆ διήρκεσε δεκαπέντε ὀλόκληρα ἔτη. Εὐτυχῆς και χαρούμενος ὁ λωβιασμένος. Μὲ δάκρυα ἠόγνωνόμει τόν εὐεργέτην του. Ἀλλά και ὁ Εὐ-

λόγιος, πάλιν, ἐχαίρετο, διότι ἔθλεπεν, ὅτι ἡ ζωὴ του ἀπέκτησε περιεχόμενον, τό εὐγενέστερον περιεχόμενον, τήν ἀγάπην. Εἰς τήν σκέψιν του ἠκούετο ἡ εὐαγγελικὴ φράσις: «Ξένος ἡμῖν και συνηγάγετέ με». «Σέ εὐχαριστῶ, Θεέ μου», ἔλεγεν ὁ Εὐλόγιος, «διὰ τό δῶρον τῆς ἀγάπης Σου».

Τήν εὐτυχίαν ὁμοῦ αὐτὴν ἐφθόνησεν ὁ Διάβολος. Ὁ βιομήχανος αὐτός τῆς κακίας δέν συνεφώνει με τήν ἐν Κυρίῳ συμφωνίαν τοῦ Εὐλογίου και τοῦ λωβιασμένου και ἔσπευσε νά τήν καταστρέψῃ.

Τό κακόν ἤρχισεν ἀπὸ τόν λωβιασμένον. Ὅλως ἀναιτίως, ἀλλά και ἀγνωμόνως, μετεστράφη ἐναντι τοῦ εὐεργέτου του. Τούς λόγους τῆς εὐγνωμοσύνης διεδέχθησαν αἱ ὕβρεις και τὰ ἀναθέματα.

—Κατεργάρη, ἀπατεῶνα, κλέφτη ξένων περιουσιῶν· θέλεις νά σωθῆς, τάχα, με μένα. Πήγαινε νά με ριξῆς εις τήν ἀγοράν. Φέρε μου κρέας.

Μὲ ἀγόγγυστον ὑπομονήν ὁ Εὐλόγιος και κρέας τοῦ ἔφερε και ὄλας τὰς ἐπιθυμίας του ἱκανοποιεῖ. Ματαιῶς ὁμοῦ. Τόσον εἶχεν ἐκμανῆ ὁ λωβιασμένος, ὥστε ἂν εἶχε χέρια, θά τόν ἐπνιγε. Καί ἐπειδὴ δέν εἶχε χέρια, ἀλλά γλώσσαν ἀχάριστον και ἀσυγκράτητον, ἐπνιγε τόν εὐεργέτην του με σκληροῦς λόγους!

Ὁ καημένος ὁ Εὐλόγιος τί νά κάμη; Μὲ πόνον και ἀγωνίαν μεταβαίνει εις μερικοὺς γείτονας ἀσκητᾶς.

—Τί νά κάμω, πατέρες; Νά τόν ριξῶ ἐκεῖ που τόν εὐρήκα; Φοβοῦμαι μήπως ἐναντιωθῶ πρὸς τό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Νά τόν κρατήσω; Μοῦ ἔκαμε τόν βίον ἀβίωτον. Ἐφθασα εις ἀπόγνωσιν· τί νά κάμω;

(Ἀκολουθεῖ τό Β' μέρος)

Διον. Μ. Μπατιστάτος

Ο ΛΩΒΙΑΣΜΕΝΟΣ

Β'

Οι πατέρες έλυπηθήσαν τόν Εύλόγιον, διά τας έκ τής καλωσύνης του ταλαιπωρίας. 'Αλλά τί νά τοῦ εἶπουν; Τό ζήτημα ἦτο λεπτόν.

—'Ακόμη ὁ μέγας ζῆ' διατί λοιπόν στενοχωρεῖσαι; Πήγαινε νά τόν συναντήσης· βάλε εἰς ἕν πλοῖον τοῦ Νεῖλου καί τόν λωβιασμένον καί ἀνεβήτε μαζί εἰς τό Μοναστήριον. Περιμένε ὀλίγον μέχρι νά βγῆ ἀπό τό σπήλαιον. 'Ο,τι σοῦ ὑποδείξη αὐτό νά κάμης καί νά εἶσαι βέβαιος, ὅτι ὁ Θεός ὁμιλεῖ διά τοῦ στόματός του.

Αὐτά ὑπέδειξαν εἰς τόν Εύλόγιον οἱ πατέρες· ἀλλά ποῖος ἦτο ὁ μέγας, εἰς τήν κρίσιν τοῦ ὁποίου τόν παρέπεμψαν;

'Ο μέγας αὐτός ἦτο ὁ πρότασις τῶν ἀσκητῶν, ὁ καθηγητής τῆς ἐρήμου, εἰς τόν νοῦν τοῦ ὁποίου ὁμιλεῖ ὁ Θεός. Τόν μαντεύσατε; *Ἦτο ὁ Μέγας 'Αντώνιος!

'Ο Εύλόγιος ἀπεδέχθη τήν σύστασιν τῶν Γερόντων καί ἐντός ὀλίγου ἐν μικρόν πλεούμενον μετέφερεν, ἐκ τῆς πόλεως πρὸς τήν ἔρημον, τούς ἀντιδίκους.

Τό τοπίον παρουσίαζε μίαν ἀγρίαν ὕψιν· ἐκτεθειμένον εἰς τās καυστικές ἀκτίνας τοῦ ἡλίου, ἐστερεῖτο τῆς παρηγόρου παρουσίας δένδρων καί ὁμοίαζε μέ δυστυχῆ δοῦλον ἐργαζόμενον ὑπὸ τās φρικτοτέρας συνθήκας. Μέσα εἰς αὐτήν τήν ἀφιλόξενον ἐρημίαν καί πλησίον μελαγχολικῶν τινων βράχων ἐν μικρόν Μοναστήριον ἀπεδείκνυε τήν δύναμιν τῆς θελήσεως, τήν ὁποίαν ἐμπνέει ἡ χριστιανική πίστις· θέλησιν, ἡ ὁποία ἐναντιοῦται, χάριν τῆς ἀγάπης τοῦ Κυρίου, καί πρὸς αὐτάς τās σκληροτάτας συνθήκας, πρὸς τήν στέρησιν, τό μαρτύριον, τόν βραδύν καί καθημερι-

νόν θάνατον. Εἰς τό Μοναστήριον αὐτό ἠσκούντο οἱ μαθηταί τοῦ Μεγάλου 'Αντωνίου· ὁ ἴδιος δὲν συνεθιβάσθη οὔτε καί πρὸς τήν πενιχρότητα μιᾶς μοναστηριακῆς διαθιώσεως.

*Ἦτο ἀπόλυτον πνεῦμα, πού ὁμοίαζε μέ μεγαλοπρεπῆ ἀετὸν ἐφορευόντα μέν ἐπὶ τοῦ τοπίου, καταφεύγοντα ὅμως εἰς τούς ἀπορρώγας βράχους.

Τό κατάλυμα τοῦ Μεγάλου 'Αντωνίου ἦτο ἀφιλόξενον σπήλαιον ἐπὶ τῶν βράχων, τό ὁποῖον ὅμως διά τῆς προσευχῆς, τῆς θείας θεωρίας, τῆς συνεχούς πρὸς τόν Θεόν ἀποδημίας τοῦ νοός του, εἶχε μεταβάλει εἰς περιοχὴν παραδείσου, ἐνθα ἐνώπιος ἐνωπίω ὁμιλεῖ μέ τόν Θεόν. 'Εκ τοῦ καταλύματος αὐτοῦ κατηφόριζε πρὸς τό Μοναστήριον, πρὸς οἰκοδομῆν τῶν μαθητῶν του, ἀλλά καί πρὸς ψυχικὴν ἀνακούφισιν τοῦ πλήθους τῶν θλιβομένων, οἱ ὁποῖοι ἐζήτουν τήν συμμαχίαν τῆς προσευχῆς του καί τήν θεραπευτικὴν του δύναμιν.

—'Αδελφὲ Μακάριε, ἔχομεν ἐπισκέπτας ἀδελφούς σήμερον; ἡρώτα τόν προϊστάμενον καί ἀντιπρόσωπόν του εἰς τό Μοναστήριον. Καί ὁ Μακάριος τόν ἐπληροφόρει ἐάν ὑπῆρχον ἐπισκέπται, ἀπό πού προήρχοντο, τόν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεως των καί τὰ σχετικά.

—'Εχομεν, τίμιε πάτερ, ἀπήντησεν ὁ Μακάριος τήν ἡμέραν ἐκείνην. Δὲν προσέθεσεν οὔτε τό ὄνομα τῶν ἐπισκεπτῶν, οὔτε τόν τόπον προελεύσεως, οὔτε τόν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεως.

Εἶχε πλέον ἐπικρατήσει τό σκωπερικόν σκότος, ὅταν ὁ Μέγας 'Αντώνιος ἐνεφανίσθη εἰς τόν ξενῶνα. 'Επεβλήθη ἀμέσως ἡ σιωπὴ τοῦ σεβασμοῦ καί δὲν θά ἐδυσκολευετό τις νά ἀκροασθῆ

καί αὐτοὺς τούς κτύπους τῶν καρδιῶν τῶν ἐπισκεπτῶν.

'Ο ἅγιος 'Αντώνιος, συνοδευόμενος ἀπὸ τόν Μακάριον, ἐκάθησεν εἰς ἕν πρόχειρον κάθισμα καί ἀμέσως ἀπευθύνεται, συγκεκριμένως, πρὸς ἕνα ἐπισκέπτην, τόν ὁποῖον οὔτε διέκρινεν εἰς τό σκότος, ἀλλ' ἔβλεπεν ὅμως ἐναργῶς διά τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ψυχῆς του.

—Εὐλόγιε, Εὐλόγιε, Εὐλόγιε!

Οὐδεὶς ἀπαντᾷ· ποῖον Εὐλόγιον καλεῖ; εἶναι ἐνδεχόμενον πολλοὶ νά φέρουν τό ὄνομα μέσα εἰς ἐκεῖνο τό ἀγνωστον καί ἑτερόκλητον πλῆθος.

'Ο Μέγας 'Αντώνιος ἐπαναλαμβάνει·

—Σὲ σένα ὁμιλῶ, Εὐλόγιε, πού ἦλθες ἀπὸ τήν 'Αλεξάνδρειαν!

'Εμβρόντητος ὁ Εὐλόγιος. Οὐδέποτε εἶχε γνῶρῖσει τόν ἅγιον 'Ασκητὴν· εἰς οὐδένα ἀπεκάλυψε τό ὄνομά του καί τόν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς του. Πῶς λοιπόν τόν ἐγνώριζεν; 'Ασφαλῶς εἶναι δέκτης θεῶν μηνυμάτων. Πληροφορεῖται κατ' εὐθείαν ἀπὸ τόν Θεόν. Τρομαγμένος ἀπαντᾷ ὁ Εὐλόγιος.

—Τί διατάσσεις, σὲ παρακαλῶ;

—Διατί ἦλθες; ἐρωτᾷ πάλιν ὁ Μέγας 'Αντώνιος.

—Τίμιέ μου πάτερ! 'Εκεῖνος πού σοῦ ἐφάνέρωσε τό ὄνομά μου, ἀσφαλῶς θά σὲ ἐπληροφόρησε καί διά τόν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς μου, ἀπήντησε μέ σεβασμόν, ἀλλά καί φόβον ὁ Εὐλόγιος.

Καί ὁ μέγας 'Ασκητής, ὁ πλουτισμένος μέ τὰ ὑπερφυσικά χαρίσματα τοῦ προορατικοῦ καί τῆς θεραπείας, ἀλλά καί ἀσφαλισμένος μέ τήν δαιμονοδιωκτικὴν ταπεινώσιν, ἀπαντᾷ μέ ἀπροσημάτιστον φυσικότητα:

—Γνωρίζω διατί ἦλθες· ἀλλά νά τό εἶπῃς καί δημοσίως, διά νά τό ἀκούσουν ὅλοι αὐτοὶ ἐδῶ οἱ ἀδελφοί.

Καί ὁ Εὐλόγιος συντόμως ἀ-

φηγήθη τὴν περιπέτειάν του.

—Αὐτὸν ἐδῶ τὸν λωθιασμένον εὗρηκα μίαν ἡμέραν εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ὑποσχέθηκα εἰς τὸν Θεὸν νὰ τὸν νοσοκομήσω, διὰ νὰ σωθοῦμε καὶ οἱ δύο. Μετὰ ὅμως ἀπὸ τόσον χρόνον, μὲ ἔφερεν εἰς ἀπόγνωσιν μὲ τὸν γογγυσμὸν του· ἔχω χάσει πλέον τὴν ὑπομονὴν μου καὶ ἐσκέφθην νὰ τὸν πετάξω καὶ πάλιν ἐκεῖ πού τὸν θρῆκα. Ἔλθα λοιπὸν εἰς τὴν ἀγιωσύνην σου νὰ μὲ συμβουλευῆς τί νὰ κάμω. Ζητῶ τὴν προσευχὴν σου, διότι ὑποφέρω πολὺ.

Ἐπειὶ ἐτελείωσε καὶ ἐπεκράτησε καὶ πάλιν ἡ προηγουμένη σιωπὴ, ἠκούσθη αὐστηρὰ καὶ ἐπιτιμητικὴ ἡ φωνὴ τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου:

—Νὰ τὸν πετάξης λοιπὸν; Ἄλλ' αὐτὸς πού τὸν ἐδημιούργησε δὲν τὸν πετᾷ καὶ θὰ τὸν πετάξης σύ; Καημένε μου, καλύτερόν σου θὰ ἀναδείξῃ ὁ Θεὸς νὰ τὸν περιμαζέψῃ· σὺ θὰ χάσης τὸν μισθόν σου!

Ἐτρόμαξεν ὁ Εὐλόγιος· ἡ θύελλα τῶν λογισμῶν του, ἡ ὀμίχλη τῆς πικρίας του, ἡ λιποψυχία του ἀρχίζουν νὰ ὑποχωροῦν. Τὸ καθήκον καὶ ἡ ὑπομονὴ ἐπικρατοῦν εἰς τὴν ψυχὴν του καὶ ἀρχίζει νὰ βλέπῃ τὸν λωθιασμένον μὲ μίαν ἀδελφικὴν διάθεσιν, μὲ μίαν συμπάθειαν, μὲ τὴν συμπάθειαν, πού τὸν πρωτοεγνώρισεν.

Ἡ σειρὰ τῶρα τοῦ λωθιασμένου· πρὸς αὐτὸν στρέφεται ὁ μέγας ἀσκητής. Αὐτὸν προτίθεται νὰ μαστιγώσῃ μὲ τοὺς ἐλέγχους του. Καὶ ἀκούεται αὐστηρὸς, σκληρὸς, ἀνελέητος:

—Λωθιασμένε, ἀνάπηρε, ἀνάξιε τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ, δὲν θὰ παύσης νὰ τὰ βάζῃς μὲ τὸν Θεόν; Δὲν γνωρίζεις ὅτι αὐτὸς πού σὲ ὑπηρετεῖ εἶναι ὁ Χριστός, ἐφ' ὅσον διὰ τὸν Χριστὸν ἐγίνε δούλος νὰ σὲ ὑπηρετῇ; Πῶς λοιπὸν τολμᾷς νὰ λέγῃς ἐναντίον τοῦ

Χριστοῦ λόγια ἀχαριστίας;

Ἐπειὶ δὲ ἐκαυτηρίασε τὸν λωθιασμένον, ὠμίλησε πρὸς τοὺς ὑπολοίπους τὰ πρὸς ὠφέλειαν. Εἰς τὸ τέλος παραλαμβάνει καὶ πάλιν τὸν Εὐλόγιον μὲ τὸν λωθιασμένον.

—Μὴ χρονοτριβεῖτε καθόλου,

Μὴ σκέπτεσθε τίποτε. Νὰ μὴ ἀποχωρισθῆτε. Πηγαίνετε καὶ πάλιν στὸ κελλί σας, πού περάσατε τόσον καιρόν. Μὴ κάνετε λοιπὸν τίποτε ἄλλο καὶ ἔλθῃ ὁ Ἄγγελος στὸ κελλί σας καὶ δὲν σᾶς εὕρῃ. Ὁ Θεὸς θὰ σᾶς ἐπισκεφθῇ.

✠

Εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Εὐλογίου λάμπει πάλιν ὁ ἥλιος τῆς ἀγάπης. Δύο ἀδελφοὶ ἀπεργάζονται τὴν σωτηρίαν των. Ὁ ἕνας προσφέρει τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν μεγαλοψυχίαν· ὁ ἄλλος τὴν εὐγνωμοσύνην. Οἱ λόγοι καὶ ἡ προσευχὴ τοῦ μεγάλου ἀσκητοῦ ἐθαυματούργησαν.

✠

Τί γίνεται ὁ Εὐλόγιος μὲ τὸν λωθιασμένον; ἐρωτᾷ ὁ ἐρημίτης, πού ἦλθεν εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν νὰ πωλήσῃ τὸ ἐργόχειρόν του.

Τοὺς ἐκάλεσεν ὁ Θεὸς πλησίον του, διὰ νὰ στεφανώσῃ τὸν μὲν Εὐλόγιον διὰ τὴν ἐν ὑπομονῇ διακονίαν τοῦ ἀσθενοῦς, τὸν δὲ λωθιασμένον διὰ τὴν ἐν σωματικοῖς πόνοις ἐκδήλωσιν τῆς εὐγνωμοσύνης του. Καὶ τοὺς δύο τοὺς ἔσωσεν ἡ ἀγάπη, τὴν ὁποίαν ἐπανεφέρειν εἰς τὰς ψυχὰς των ὁ Μέγας Ἀντώνιος.

Διονύσιος Μ. Μπατιστάτος
Θεολόγος

Η ΘΥΣΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ἄφορητος ἦτο ἡ δυστυχία τοῦ ἀρχοντοξεπεσμένου Ἰουλιανοῦ. Πτωχεῖα καὶ ἀθλιότης ἐγκατεστάθησαν εἰς τὴν ἄλλοτε εὐτυχισμένην ἑπαυλιν, ἐνῶ ἡ ἀνάμνησις τῶν ἀπολεσθέντων μεγαλειῶν μετέβαλλεν εἰς κόλασιν τὰ γηρατεῖά του.

Τί νὰ κάνῃ; Ἐστερεῖτο καὶ αὐτοῦ τοῦ ἄρτου!

Πόσας φορές, μετὰ δακρῶν, δὲν ἐνεθυμείτο τὴν εὐχὴν τῆς Ἐκκλησίας: «Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα...».

Δὲν ἔπασχεν ὀλιγώτερον καὶ ὁ φιλόσοφος υἱὸς τοῦ Ἰουλιανοῦ, ὁ Θεόφιλος. Ἔβλεπε τὴν κατὰστασιν τοῦ γέροντος πατρὸς του καὶ καταλαμβάνετο ἀπὸ ἀπόγνωσιν.

Ἡδύνατο βέβαια νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν τόπον τῆς δυστυχίας καὶ νὰ ἀναζητήσῃ, ὡς νέος, παράδεισον ἡδονῶν καὶ τέρψεων μακρὰν τῶν ἐρειπίων τῆς καταστροφῆς. Θὰ ἐδικαιολόγη τὴν ἀποδημίαν του αὐτὴν θαυμάσια. Θὰ ἔλεγεν εἰς τὸν τραγικὸν πατέρα: «Σὺ πταίεις διὰ τὴν καταστροφήν. Πταίεις μὲ τὴν κακίην σου διοικήσιν. Διατί νὰ ἐνταφιάσω καὶ ἐγὼ τὴν νεότητά μου εἰς τὰ χαλάσματα τῆς ἀπερισκεψίας σου;».

Ἄλλ' ὁ Θεόφιλος ἦτο εὐσεθής, ἐτίμα τὸν πατέρα του καὶ ἔβλεπε μόνον τὴν συμφορὰν του.

Πολλὰς φορές ἐκάθητο σκεπτικός, χωρὶς νὰ ὀμιλῇ. Τὸν ἀπασχόλει κάποιο σχέδιον. Καὶ τὸ σχέδιον αὐτὸ ἀπέβλεπεν εἰς τὸ πῶς θὰ ἐξησφάλιζε τὰ μέσα εὐγυρίας εἰς τὸν ἀρχοντοξεπεσμένον πατέρα του.

Ἐπὶ πολλὰς, τώρα, ἡμέρας ἐθημάτιζε, μετὰ τινος νευρικότητος, εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐφαίνετο ἀφηρημένος.

—Μὰ τί σοῦ συμβαίνει, Θεόφιλε; ἐρωτοῦσε μὲ πατρικὴν ἀγωνίαν ὁ Ἰουλιανός.

—Τίποτε, πατέρα, ἀπαντοῦσε καθουχαστικά ὁ Θεόφιλος.

Ἔνα πρωινὸ, καθὼς ὁ ὀρίζων περιεβάλλετο μὲ τὴν ἐρυθρολαμπὴ ἀλουργίδα του καὶ πρὶν ἀκόμη ὁ ἥλιος ἀνέληθαι ἀρκετὰ πρὸς τὸν οὐρανόν, ἔτρεξε χαρούμενος ὁ Θεόφιλος εἰς τὸ πατρικὸν δωμάτιον, ὅπου ὁ Ἰουλιανός δὲν εἶχε καλὰ-καλὰ ἀκόμη ἐγερθῆ

ἀπὸ τὴν πτωχικὴν καὶ ρακοσκέπαστον κλίνην του.

—Πατέρα, κάτι ἔχω νὰ σοῦ πῶ.

—Καὶ εἶναι τόσοσιν κατεπεῖγον, ὥστε νὰ τρέξῃς νὰ μοῦ τὸ ἀναγγεῖλῃς τόσοσιν πρῶι;

—Ἡμέρας τώρα μὲ ἀπασχολεῖ. Τὸ σκέπτομαι καὶ ἤδη κατέληξα εἰς τὴν ἀπόφασίν μου.

—Καὶ ποῖα εἶναι ἡ ἀπόφασίς σου; ἠρώτησε καὶ πάλιν μὲ ἔκδηλον τὴν πατρικὴν ἀνησυχίαν ὁ γέρον Ἐθεόφιλος.

—Λοιπόν, ἀκουσε, πατέρα. Πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῇ ἀνεσίς καὶ θαλπωρὴ διὰ τὰ γεράματά σου. Ἡμεῖς οἱ νέοι ἀντέχομεν εἰς τὰς δοκιμασίας καὶ τὴν σκληρότητα τοῦ βίου. Ἐπὶ τέλους τρέφομεν ἐλπίδας βελτιώσεως τῆς τύχης. Οἱ γέροντες ὁμῶς τί νὰ προσδοκῶν; Δι' αὐτό, πατέρα, ἔλαθα καὶ τὴν μεγάλην μου ἀπόφασιν.

—Ποῖαν; Μὲ ἔχεις ἐμβάλει εἰς περιέργειαν. Διότι τί δύναται νὰ ἀνατρέψῃ τὴν φοβερὰν μοῖραν, ἢ ὅποια ἐμὲ μὲν καταδικάζει εἰς θλιβερά καὶ στερημένα γηρατεῖα, σὲ δὲ εἰς μελαγχολικὴν νεότητα;

—Ἡ ἀγάπη, πατέρα, καὶ ὁ σεβασμός, ποῦ σοῦ τρέφω, ἀσφαλῶς θὰ ἀνατρέψουν τὴν οἰκτρὰν πραγματικότητα. Ὁ Θεὸς ἐζητήσεν ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ νὰ θυσιάσῃ τὸν Ἰσαάκ· καὶ τώρα, διὰ τῶν περιστάσεων, ζητεῖ ἀπὸ σὲ νὰ θυσιάσῃς ἐμένα.

—Τί εἶπες; Νὰ γίνω παιδοκτόνος; Μὴ γένοιτο! ἀπήντησεν ἔντρομος ὁ Ἰουλιανός καὶ ἠγέρθη ἐκ τῆς κλίνης.

—Ἡσύχασε, πατέρα. Δὲν θὰ γίνῃς παιδοκτόνος. Μίαν ἄλλην θυσίαν σχεδιάζω· ἀναμάρτητον, ἀνώδυνον καὶ ὠφέλιμον. Θὰ μὲ πωλήσῃς ὡς δούλον, καὶ τὸ τίμημα ἐκ τῆς πωλήσεώς μου ὡς δούλου θὰ τὸ χρησιμοποιήσῃς διὰ τὴν πρόνοιαν τῶν γηρατειῶν σου!

Σιγὴ θανάτου ἐπεκράτησε πρὸς στιγμήν. Σιγὴ, ἢ ὅποια ἐξέφραξε, κατὰ τὸν εὐλωτότερον τρόπον, τὸ μεγαλεῖον τῆς αὐταπαρνήσεως τοῦ υἱοῦ χάριν τοῦ γέροντος πατρὸς, ἀπὸ τὰ πλέον μοναδικὰ εἰς τὴν ἱστορίαν.

Μὲ δακρυθρέκτους ὀφθαλμούς καὶ τρεμούσας χεῖρας ἐναγκαλιζέται τὴν ὠραίαν κεφαλὴν τοῦ

νεανίου ὁ γέρον, τὴν κατασπάζεται τρυφερῶς, ὡς τότε, ὅτε εἰς ἡμέρας εὐτυχίας ἐχαριεντιζέτο, ὅτε ἦτο βρέφος, καὶ μὲ διακοπτομένην ἀπὸ λυγμούς φωνὴν τοῦ λέγει:

—Παιδί μου, τέτοια θυσία δι' ἐμέ; Ἀπαράδεκτον. Ἡ ζωὴ καὶ ἡ εὐτυχία σοῦ ἀνήκουν. Διατί νὰ τὰ σκληλώσῃς;

—Καὶ εἰς σέ, πατέρα, ἀνήκει ἡ γαλήνη τῶν γηρατειῶν.

Ἦτο συγκινητικὸν τὸ θέαμα τῆς φιλονικούσης ἀγάπης. Ἐκαστος ἐμάχετο ὑπὲρ τοῦ ἄλλου καὶ οὐχὶ ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ του.

Εἰς τὸ τέλος ὁ γέρον ὑπεχώρησε πρὸ τῆς ἐπιμονῆς τοῦ ὑπερόχου νεανίου. Θὰ ἐγίνετο ἀκουσίως δουλῆμπορος, διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸ αἶσθημα τῆς βαθυτάτης στοργῆς τοῦ υἱοῦ του.

Ὁ πατέρας, πρὶν εἰσεῖν ὁ υἱὸς ἀκολουθήσῃ τὸν δρόμον τῆς δουλείας, καὶ ἐνῶ ἀνεμένετο νὰ τὸν ἀγοράσῃ κάποιος βαθύπλουτος ἄρχων, ἐξάγει ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ εἰκόνημα τῆς Θεοτόκου, τὸ ἀσπάζεται μετὰ δακρῶν καὶ τοῦ λέγει:

—Πάρε, παιδί μου, τὴν προστασίαν δλωνῆμῶν. Αὐτὴ ἐσυντρέφευε τὴν μητέρα σου, αὐτὴ παρηγόρει ἐμὲ εἰς τὰς περιπετείας τοῦ βίου καὶ αὐτὴ θὰ σὲ προστατεύσῃ. Καὶ πρόσεξε: Νὰ μὴ λησμονῆς τὴν Ἐκκλησίαν. Πρῶτα νὰ ἐκκλησιάζῃσαι καὶ μετὰ νὰ μεταβαίνῃς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀφέντου σου. Μοῦ τὸ ὑπόσχεσαι;

Δακρυσμένος ὁ Θεόφιλος λαμβάνει τὸ εἰκόνημα τῆς Θεοτόκου ἀπὸ τὰς τρεμούσας γεροντικὰς χεῖρας τοῦ πατρὸς, τὸ ἀσπάζεται, φιλεῖ τὸ χεῖρι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ λέγει μὲ ἀδίστακτον σταθερότητα:

—Πατέρα, σοῦ ὑπόσχομαι αὐτό, ποῦ ἐζήτησες. Θὰ πηγαίνω εἰς τὴν Ἐκκλησίαν πρὶν ἀπὸ κάθε ἐργασίαν.

—Μὴ στενοχωρεῖσαι. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι δὲν θὰ ἀργήσῃ ἡ ἀνατολὴ τῆς εὐτυχίας καὶ εἰς τὰς πονεμένας ψυχὰς μας.

(Ἀκολουθεῖ)

Διονύσιος Μ. Μπατιστάτος
Θεολόγος

Η ΘΥΣΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο Θεόφιλος έζη όχι ως δούλος, άλλ' ως έμπιστος σύμβουλος και φίλος εις την οικίαν του πατρικίου Κωνσταντίνου, οστις τον ήγόρασεν. Αμέσως ο πατρίκιος Κωνσταντίνος έξετίμησε την πειθαρχίαν του, την ευγένειάν του, την καλωσύνην του. Αντελήφθη ότι, καίτοι δούλος και ταπεινός υπηρέτης, έν τούτοις είχε συνείδησιν έλευθέρου έν Χριστώ ανθρώπου και δι' αυτό τον περιέβαλε με άπόλυτον έμπιστοσύνην.

—Πώ, πώ τί έπαθα! άνεφώνησε την πρωίαν εκείνην ο Κωνσταντίνος, μόλις εισήρχετο εις τό Διοικητήριον.

—Τί σάς συμβαίνει; έρωτῶ με δλον τόν εναγωνιον σεβασμόν ο Θεόφιλος, συμμετέχων ειλικρινώς εις την στενοχωρίαν του αθέντου του.

—Έλησμόνησα εις τό σπίτι σπουδαία έγγραφα, άπόλυτως άπαραίτητα.

—Έντός λεπτῶν θά τά έχετε, απήντησε με προθυμίαν ο Θεόφιλος.

Αφού λοιπόν έπήρε τά κλειδιά του γραφείου, ήρχισε να τρέχει προς την οικίαν. Και τό ταχύποδον ζαρκάδι θά έφθόνη την ταχύτητα αυτήν. Τό καθήκον και ή έπιθυμία να ευχαριστήση τόν κύριόν του τόν έξώπλισαν με δυνάμεις.

Εισήλθεν εις την οικίαν και κατηυθύνθη προς τό ιδιαίτερον διαμέρισμα του πατρικίου. Τό καθήκον είχε θέσει παρωπίδας εις τούς οφθαλμούς του. Έγνώριζεν άλλωστε μηχανικά την οικίαν και άνεύρισκε, χωρίς σχεδόν να βλέπει, ότι ήτο άπαραίτητον.

Δέν ειδε κανένα. Θά έθεθαίκανε τούς πάντας, ότι ουδεις όρρίσκετο έν τη οικία. Τόν ειδον όμως δύο ένοχοι θανασίμου έγκλήματος.

—Η τόν ύβριστήν και άναιδέστατον αυτόν έπαρχιώτην θά τιμωρήσης παραδειγματικώς, ή έγώ θά επιστρέψω εις την πατρικίην μου οικίαν, διότι είσαι άνάξιος να περιφουρήσης την τιμήν μου.

Ο πατρίκιος ήκουε σιωπηλώς. Ο Θεόφιλος δέν έθράδυνε τόν, όσον θά άπότηι ή διάπραξις του καταγγελλομένου άνοσιουργήματος; άλλ' ούτε και είχε λόγους να ύποπτευθη τόν πιστόν του υπηρέτην. Τόση λοιπόν ύποκρισία έκάλυπτε τόν ως διεφθαρμένον καταγγελλόμενον Θεόφιλον; Αί ύστερικοί όμως κραυγαί της συζύγου, τά δάκρυα της άναίσχυτης, αί διαθεθαίωσεις του συνενόχου ήρχισαν να έπισκιαζούν ως μαύρα νέφη την άκτινοδόλον λαμπρότητα του σεμνοῦ νέου.

Τίποτε δέν δύναται να άντιμαχήση προς την πονηρίαν αὐθάδους γυναίκος.

—Τί σοῦ συμβαίνει, έξοχώτατε πατρικιε Κωνσταντίνε;

—Ένδοξότατε Έπαρχε της θεοστηρίκτου ταύτης πόλεως, ο υπηρέτης μου, τόν όποιον ένόμιζα και έπίστευα ως τιμιώτατον, έπέτεθη με άνηθίκου σκοπούς κατά της συζύγου μου.

—Μά τότε αυτός ο άπαίσιος και ποταπός πρέπει να άποκεφαλισθή. Φαντάζομαι την σύγχυσιν της ευγενεστάτης πατρικίας.

—Είναι άρρωστη επί της κλίνης και δέν δέχεται ούτε φαγητόν, ούτε τίποτε.

—Έχει δίκαιον και πρέπει να ίκανοποιηθή ή τρωθείσα άρετή της; αλλά δια να μη γίνη θόρυθος, άφού μου καταθέσης έγγραφως την καταγγελίαν και την προσεπικυρώσουν τρεις μάρτυρες, στειλέ μου αύριον τόν νεαρόν ύβριστήν, να τόν περιποιηθῶ, όπως του αξίζει.

—Θεόφιλε.

—Διατάξατε, έξοχώτατε πατρικιε.

—Αύριον τό πρωί θά μεταθής εις τό Έπαρχείον της πόλεως και θά έπηρε εις τόν Έπαρχον «Ο κύριός μου Κωνσταντίνος σε χαιρετῶ». Εκείνος θά σοῦ δώση κάτι να μου φέρης.

Ασφαλώς θά έπόνεσεν ο πατρίκιος με τούς λόγους αυτούς; άν όχι δια τόν μελλοθάνατον, αλλά διότι τόσον πολῶ έξηπατήθη από τά φαινόμενα. Θά έπανηγύριζον οι ένοχοι, διότι άπηλλάσσοντο ασφαλώς από τόν μάρτυρα της έπαισχύντου συνωμοσίας των κατά της τιμής του πατρικίου.

Ο Θεόφιλος τό πρωί ήτοιμάσθη δια τό Έπαρχείον άνύποπτος, ως πρόβατον επί σφαγήν! Διερχόμενος από την εκκλησίαν, ήτις την στιγμήν εκείνην έλειτούργει διότι ήτο έπίσημος ήμέρα, ένεθυμήθη την πατρικίην συμβουλήν «Πρώτα να εκκλησιάξεσαι και μετά να μεταθαίνης εις την υπηρεσίαν του αφέντου σου». Αμέσως εισήλθε και έυλαθώς παρηκολούθησε την θέαν λειτουργίαν χωρίς να βιάζεται.

Έν τῶ μεταξύ οι ένοχοι ήρχισαν να άδημονούν. Ο χρόνος παρήρχετο και έπεθύμουν να άπολαύσουν την μακάθριον χαράν της σατανικής των ψυχής. Δέν συνεζήτουν, αλλά συνεινοούντο.

Με δλον τό μέγεθος της ύποκρισίας έμφανίζεται εις τόν πατρίκιον ο αίσχυρογός υπηρέτης και λέγει:

—Έξοχώτατε, να μεταθῶ εις τόν Έπαρχον, να παραλάβῶ την κεφαλήν του μοιχοῦ;

—Πήγαινε, απήντησε χωρίς να τόν κοιτάξη ο πατρίκιος.

Και ο ένοχος ήρχισε να τρέχη ως δρομεύς άθλητής προς τό Έπαρχείον.

—Ένδοξότατε Έπαρχε, με άπέστειλεν ο κύριός μου Κωνσταντίνος.

Ο Έπαρχος ένόμισεν ότι ήτο ο δούλος, τόν όποιον κατήγγει-

λεν ως μοιχόν ο πατρίκιος, και άμέσως τόν άπεκεφάλισεν!

Έντός ολίγων λεπτῶν κατέφθασεν ήρεμος και ο Θεόφιλος, είχε τελειώσει ή θεία Λειτουργία, είχε πάρει τό αντίδωρον και μετέβη εις την διαταχθείσαν υπηρεσίαν.

Ο Έπαρχος του παραδίδει τό μακάθριον δέμα και τό μεταφέρει εις την οικίαν του πατρικίου...

Κεραυνός να είχαν έκραγή, δέν θά προεκάλει τοιαύτην έντύπωσιν εις όλους τούς έν τη οικία, ιδιαίτέρως δε εις την μοιχαλίδα σύζυγον.

Τί είναι αυτό που κρατῶς; ήρώτησεν ο πατρίκιος.

—Δέν γνωρίζω μου τό έδωσεν ο Έπαρχος, καθώς τόν έχαιρετῶσα εκ μέρους σας, να σας τό φέρω.

Μόλις τό ήνοιξαν και ειδον την άθλιαν κεφαλήν του ένόχου, έταράχθησαν όλοι. Μόνον ο πατρίκιος έτόλμησε να έρωτήσει.

—Πότε μετέβης εις τόν Έπαρχον;

—Έξοχώτατε, μετέβην προηγουμένως εις την Εκκλησίαν, κατά την σύστασιν του πατρός μου, και άφού έτελειώσεν ή θεία Λειτουργία μετέβην εις τόν Έπαρχον.

—Έγώ, Κωνσταντίνε, είμαι ή ένοχος. Έγώ ήμάρτησα μετά του άποκεφαλισθέντος και έσπεύσαμεν να άπαλλαγώμεν από ένοχλητικόν μάρτυρα, όπως τόν ένομιζαμεν. Δέν είμαι αξία της αγάπης σου και της έμπιστοσύνης σου. Πρέπει να χαθῶ. Σοῦ ζητῶ συγγνώμην.

—Δέν θά φύγης, διότι ουδεις άναμάρτητος. Ο Θεός μου επιθάλλει να σε συγχωρήσω. Την σωτηρίαν σου όμως την όφείλεις εις τόν καλόν αυτόν άγγελον, τόν Θεόφιλον.

—Θεόφιλε, δέν στέκει να παραμείνης υπηρέτης μου; ή εὐλαθείά σου σε καθιστῶ πρίγκιπα και ή αγάπη σου προς τόν πατέρα σου, δια τόν όποιον έθυσιάσθη, σοῦ παρέχει τό δικαίωμα να ζήσης κοντά του. Πάρε λοιπόν αυτό τό ποσόν των χρημάτων και να επιστρέψης πλησίον του πατρός σου, δια να άναδειχθής ή χρυσή κλίνη των γηρατειών του.

Με δάκρυα ο Θεόφιλος ηύχαρίσθη τόν Κωνσταντίνον και έπέστρεψεν εις τόν πατέρα του. Η θυσία της αγάπης και ή εὐλαθεία προς τόν Θεόν έξησφάλισαν εις τόν γέροντα Ιουλιανόν τίμια και άνετα γηρατεία, εις δε τόν Θεόφιλον λαμπρόν μέλλον.

Γνωρίζει ο Θεός να προστατεύη τούς φίλους του.

Διονύσιος Μ. Μπατιστάτος
Θεολόγος

(ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ/ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1970)

ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΟΓΙΣΜΟΥ

«Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστὸν»
(Α΄ Κορ. 4, 10)

Εἶχε τελειώσει ἡ διδασχὴ. Τὰ πλήθη τῶν ραγιαδῶν ἀπεσύροντο πρὸς τὰ χωρία τῶν καὶ τὰς πενιχράς τῶν κατοικίας μετὰ τὴν χαρὰν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν ἐκδηλα εἰς τὰ πρόσωπά των. Ἀπερρόφησαν, ὡς διψασμένα ἐλαφάκια, τὸ ζωογόνον ὕδωρ τῆς χριστιανικῆς ἐλπίδος καὶ ὠπλίσθησαν καὶ πάλιν μετὰ τὸ θάρρος καὶ τὴν ὑπομονήν.

Ὁ ἅγιος Διδάχος, ὁ ἀκαταπόνητος ἱεραπόστολος, ὁ πατροκοσμάς, ὅπως τὸν ὀνόμαζον οἱ χριστιανοί, παρέμενε πλησίον τοῦ σταυροῦ, ὅπου εἶχε στήσει, καθὼς ἐδίδασκε, καὶ, ὅπως ἐφαίνετο, προσήγετο μουσικῶς εἰς τὸν Κύριον διὰ τὴν καρποφορίαν τοῦ κηρύγματος, πού τοῦ ἐνέπνευσεν ὁ θεῖος φωτισμός νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς τοὺς ραγιαδες.

Εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἐκαιροφυλάκτει ἕνας νεαρός. Ἡ συστολή του καὶ τὸ δέος, τὰ ὁποῖα καταπτρίζοντο εἰς τὸ πρόσωπόν του, ἐφανέρωναν ὅτι δὲν ἀνήκεν εἰς τοὺς ἐχθρούς τοῦ Ἁγίου καὶ τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως.

Ὁ Ἅγιος συνέλαθε τὸν πάθον του καὶ μετὰ γλυκύτητα τὸν καλεῖ πλησίον του.

—Ἐλα, παλληκάρι μου, πλησίασε.

Ὁ νέος, ἀφοῦ κατενίκησε πλέον πάντα δισταγόν, πλησιάζει. Καὶ ὁ Ἅγιος, ἀφοῦ τὸν προέτρεψε νὰ καθίσῃ εἰς ἕνα βραχάκι καὶ ἐκάθισε καὶ ἐκεῖνος εἰς ἕνα ἄλλο, τὸν ἐρωτᾷ:

—Πῶς λέγεσαι, παλληκάρι μου;

—Σταῦρος Θεμελῆς, πάτερ.

—Ποῦ γεννήθηκες;

—Στὰ Δερβιζανά τῆς Παραμυθιάς.

—Νὰ εἶσαι εὐλογημένος, Σταῦρό μου. Καὶ τώρα τί θέλεις;

Ὁ Σταῦρος ἐκακκίνισε, φάνηκε σάν νὰ τὰ ἔχασε λιγάκι, ξεροκατάπιε δυό - τρεῖς φορές, καὶ σχεδὸν ἰδρωμένος ἀπὸ τὴν ἀγωνία, ἤρχισε νὰ ἀποκαλύπτῃ τὴν ψυχὴν του εἰς τὸν Ἅγιον τοῦ Θεοῦ.

—Πάτερ μου, ἀπὸ καιρὸ τώρα ἀκούω μετὰ προσοχὴν τίς ἀγιεῖς διδασχές σου. Μετὰ κάνουν νὰ νοιώθω πῶς δὲν εἶμαι σκλάβος τῶν Τουρκαλθανῶν, ραγιαῶν· μὰ πῶς ἀνῆκα σὲ κάποιο ἄλλο ἄμορφο βασίλειον, τιμημένος κ' ἐλεύθερος πολίτης. Μετὰ βασανίζει λοιπὸν ἡ σκέψις ν' ἀφήσω τὰ γιδοπρόβατα, πού βοσκῶ σάν πιστικός, νὰ ἀφήσω καὶ τίς χαρὲς τοῦ σκλαβωμένου αὐτοῦ κόσμου, καὶ ν' ἀφιερῶ ὁλόψυχα στὸ Βασίλειον, πού διαφεντεύει ὁ Χριστὸς καὶ πού ἀνήκει καὶ σὺ...

Ἦκολούθησε σιωπῇ. Ἡ ψυχὴ τοῦ Γέροντα καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ παλληκαριοῦ σιγοψιθυρίζουν, μετὰ τὴν ἰδικὴν τῶν μουσικῶν διάλεκτον, ἔξω ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ τὴν χειροποιήσῃν πραγματικότητα.

Ἀνεγνώρισαν τὴν μεταξὺ τῶν συγγένειαν καὶ ἐκφράζουν τὸν ἔξ, αὐτοῦ ἐνθουσιασμόν.

Τὴν σιωπὴν ἔλυσε ἡ ἐπιθλητικὴ φωνὴ τοῦ ἁγίου Κοσμά:

—Ἄκουσε, Σταῦρο. Ἐχεις ποθῆσαι τὸν οὐρανόν; μὰ εἶσαι ἀκόμη νέος. Τὸ αἷμά σου βράζει. Ἡ ἀνοιξίς, οἱ χαρὲς τῆς ζωῆς, ἡ ὁμορφία τῆς γυναικας, ἡ λαχτάρια τοῦ πλουτισμοῦ, θὰ σταθοῦν θηρία νὰ σὲ κατασπαράξουν. Ὁ δαίμονας δὲν θὰ σ' ἀφήσῃ νὰ πλησιάσῃς τὴν πόρταν τοῦ οὐρανοῦ. Τὴν σκέφτηκες καλὰ τὴν ἀπόφασί σου αὕτη; Εἶναι ἕνας παραλογισμός.

—Πάτερ μου, τὸ σκέφτηκα καλά. Τὴν σκέψι μου αὕτη τὴν φώτισεν ὁ δικός σου παραλογισμός· ἡ ἀποκοτιά σου, ἡ περιφρόνησις τοῦ κόπου καὶ τοῦ φόβου ἀπ' τοὺς Τουρκαλθανούς. Ἐπειτα στηρίζομαι στὴν προσευχὴ σου.

—Σταῦρο μου, ὁ Θεὸς νὰ σὲ ἐνισχύσῃ. Μὰ τὰ χρόνια δὲν εἶναι εἰρηνικά. Ἡ Πατρίδα μας εἶναι σκλαβωμένη. Πρέπει ν' ἀγωνισθῶμε νὰ γλυτώσουμε τοὺς πατριῶτές μας ἀπ' τὰ νύχια τῆς Τουρκιάς, ἀπ' τὰ δόντια τῆς Ἀρθβανιτιάς. Νὰ τοὺς βοηθήσουμε νὰ μὴν ξεμάθουν τὴν γλώσσά τους· νὰ μὴν ἀρνηθοῦν τὴν πίστι τους· νὰ μὴν προδώσουν τὸν Χριστὸ καὶ τὴν Ὁρθοδοξία. Μὰ αὐτὸ σημαίνει, πῶς θὰ βαδίζουμε πᾶν ὁπὸ τὴν φωτιά καὶ πῶς δὲν πρόκειται νὰ πεθάνουμε σὲ κρεββάτι. Κρεμάλα ἢ φωτιά θάβαναι τὸ τέλος μας. Τὰ ζυγίσεις αὐτά;

—Πάτερ μου, ναί· κάνε ὅμως καὶ σὺ προσευχὴ νὰ ἐνισχύσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἀπόφασί μου...

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ὁ ἅγιος Κοσμάς μετὰ δακρυσμένα μάτια, ἔλεγεν εἰς τὸ φτωχόσπιτο, πού τὸν φιλοξενούσαν:

—Σήμερα ἡ πρόνοια τοῦ Θεοῦ καλεῖ κοντὰ τῆς ἕνα φτωχὸ χωριατόπαιδο, τὸν Σταῦρο Θεμελῆ, γιὰ νὰ τὸν ἀναδείξῃ Γιγαντα. Θὰ γίνῃ καλόγηρος καὶ θὰ σταθῇ ἕνας μεγάλος ἥρωας τῆς τυραννισμένης μας Πατρίδος. Τὸ κατόρθωμά του θὰ λάμπῃ πέρα ὡς πέρα, καὶ τ' ὄνομά του θὰ γίνῃ δόξα γιὰ τὴν Ὁρθόδοξον Ἑλλάδα. Δόξα νάχη ὁ Θεός, πού δὲν ἀφήνει τὸ Γένος μας χωρὶς λεβέντες!

Ἐπιθλητικὸς καὶ ἀνυπότακτος

ὁ σταυραετός ἀναζητεῖ τοὺς πλέον ἀποκρήμνους βράχους διὰ νὰ στήσει τὴν φωλεάν του. Μετὰ μεγαλοπρέπεια ἐκτινάσσει τὰς «πτέρυγας τοῦ κατ' ὄρθρον» καὶ χαιρετᾷ τὴν ἀνατολήν τοῦ ἡλίου.

Τρόμον ἐμπνέει ἡ παρουσία του εἰς τὸ ζωικὸν βασίλειον· ἰδιαίτερος τὸν φοβεῖται τὸ ἰοβόλο φίδι, πού γνωρίζει, ἔξ ἐνστίκτου, πῶς τὰ ραμφίσματα καὶ ὄνυχισματα τοῦ βασιλέως τοῦ ὕψους ἐκμηδενίζουν τὴν δολιότητα τῶν ἐρπισμῶν του καὶ ἐξουδετερώνουν τὸ θανατηφόρον δηλητηρίον του.

Σωστὴ ἀετοφωλιά τὸ ἀσκητήριον τοῦ Σαμουὴλ ἐπάνω εἰς τὸ Κοῦγκι. Τόπος περισυλλογῆς, δακρύων, προσευχῆς, δόξωφωτη κορυφῆ Ἐσθωρείου, μὰ καὶ ὑπερήφανο ἐθνικὸ κάστρο.

Αἱ ἀδραὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος παρέλαθον τὸν Σταῦρον Θεμελῆ ἀπὸ τὸν Γέροντά του, τὸν ἅγιον Κοσμά, καὶ μετὰ ἀπὸ τὸν μαρτυρικὸν θάνατον ἐκείνου, τὸν κατευθύνουν, συνεχιστὴν τῆς ἱεραποστολῆς του, ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον, ἕως ὅτου τὸν ὀδηγοῦν, ἱεραπόστολον καὶ διδάχον, εἰς τὸ Σούλι. Συντόμως οἱ Σουλιῶτες τὸν περιβάλλουν μετὰ τὴν ἀφοσίωσιν των καὶ τὴν ἀγάπην των· τὸν σέβονται ὡς πνευματικὸν των πατέρα, τὸν ἀναγνωρίζουν ὡς κριτὴν εἰς τὰς διαφωράς των, τὸν παραδέχονται ὡς πολέμαρχον.

Ἐνσαρκώνει τὴν ἐλπίδα τοῦ ἔθνους, τὴν δύναμιν τῆς Ὁρθοδοξίας. Τοὺς ἐπαναλαμβάνει τὰ ἅγια λόγια τοῦ Γέροντός του· «Ἡ νὰ ζῶνε καλὰ καὶ τιμημένα, ὅπως ἀξίζει στὸν ἄνθρωπον, ἢ νὰ πεθάνουν παλληκαρισά». Τοὺς ἐθέρμαινε μετὰ τὴν ἀκατανίκητην ἐλπίδα· «Θ' ἀναστήθῃ καὶ ἡ Ἑλλάδα μας, ὅπως ἀναστήθηκε ὁ Χριστός».

Τὸ Σούλι περνᾷ τώρα τὰς τελευταίας στιγμάς· ἔχει καὶ αὐτὸ τὰς ἐσωτερικὰς του δοκιμασίας, πού εἶναι φοβερώτεροι ἀπὸ τὴν ἀπειλὴν τῶν Τουρκαλθανῶν τοῦ Βελῆ. Ἡ ἠθικὴ φθορὰ εἶναι ἀπαισιωτέρα ἀπὸ κάθε ἄλλην ζημίαν.

Ὁ Πήλιο - Γούσης μετὰ τὸν συμπεθερόν του τὸν Κουτσονίκα εἶχον ἤδη ἀποφασίσει νὰ ἀνοίξουν μίαν κερκόπορταν εἰς τὸ ἀμυνόμενον μικρὸν Βυζάντιον, τὸ Σούλι. Εἶχον συλλάβει τὴν προδοσίαν. Μὰ ἐν ταύτῳ εἶχεν ἀναστήθῃ καὶ ὁ Παλαιολόγος, πού θὰ ἐπανελάμβανεν ἀποφασιστικώτατα· «Κοινῇ γὰρ τῇ γνώμῃ αὐτοπροαιρέτως ἀποθανοῦμεθα πάν-

τες μὴ φειδόμενοι τῆς ζωῆς ἡμῶν».

Καὶ ὁ Παλαιολόγος τοῦ Σουλίου ἐστάθη τὸ χωριατόπουλο ἀπὸ τὰ Δερβιζανὰ τῆς Παραμυθιάς, ὁ Σταῦρος, ὁ ὑποτακτικὸς τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ, ὁ γέρον πλεον ἱερομόναχος Σαμουήλ.

Μὲ ἀπαίσιο σατανικὸ σαρκασμὸ, μὲ φωνὴ βραχνή ἀπὸ τὴν ἐντροπὴ τῆς προδοσίας, κράζει ὁ γύψ τοῦ ὀλέθρου πρὸς τὸν σταυραετὸ τῆς δόξης, ἡ προδότης πρὸς τὸν ἐλεύθερο πολιορκημένο:

—«Καλόγερε, τί καρτερεῖς κλεισμένος μέσ' στὸ Κούγκι;

Πέντε νομάτοι σοῦμειναν κι' ἐκεῖνοι λαθωμένοι».

Ζυγίζει τὴν δραματικότητα τῶν στιγμῶν ὁ ἱερομόναχος. Δὲν ἐπιθυμεῖ δούλους, διὰ νὰ ἀνέλθῃ πρὸς τὰ ὕψη· ἐπιζητεῖ ἐλευθέρως ψυχάς.

—Κίτσο, Μῆτρο, Γιάννο, Γιώργη καὶ σὺ Θύμιο, ἀκοῦτέ με· ἄλλη διέξοδος δὲν ὑπάρχει. Ἦρθε ἡ ὥρα νὰ πεθάνουμε σὰν Χριστιανοὶ καὶ μὲ τὴν φρίκη μιᾶς στιγμῆς, νὰ φτερουγίσουμε πρὸς τὴν αἰωνιότητα. Ἡ ζωὴ μας ἀνήκει εἰς τὸν Θεόν· μὰ ἡ θέλησις τοῦ θανάτου σὲ μᾶς. Θέλετε νὰ πεθάνουμε Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι; Εἴσαστε ἐλεύθεροὶ νὰ φύγετε, νὰ δεχθῆτε τίς προτάσεις τοῦ Βελῆ.

—Ἐσὺ τί θὰ κάνης, Γέροντα;

—Ἐγὼ θὰ πεθάνω στὸ Κούγκι.

—Τότε καὶ μεῖς μαζί σου θὰ πεθάνουμε.

—Εὐλογητὸς ὁ Θεός...

Οἱ μελλοθάνατοι μεταλαμβάνουν «εἰς ἀφεισιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον»...

—Ποιὰ στοχάζεσαι, ὄρε καλό-

γερε, πὼς θᾶναι ἡ τιμωρία σου, καὶ τί λογιῆς τὰ βάσανα, πού θὰ σοῦ κάμῃ ὁ Βεζύρης, ὅταν θὰ σὲ θάλῃ τώρα στὰ χέρια του;

Κι' ὁ Σαμουήλ μεγαλοπρεπῆς, αἰθέριος, ἐξωγήινος ἀπαντᾷ τὸν ἄνθρωπο τοῦ Βελῆ, πού ἀναρριχήθηκε στὴν ἀετοφωλιά του:

—Τίποτας, ὄρε, δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ κάμῃ ὁ Βεζύρης σου... καὶ οὔτε τὸν λογιάζω ἂν ὑπάρχη καθόλου...

Μὲ τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια χαμηλώνει ἀπότομα τὸ χέρι, μὲ τὸ ὁποῖον κρατοῦσε ἀναμμένο κερὶ, καὶ ἀνάθει τὴν σκόρπια μπαρούτη.

.....

Σεισμὸς καὶ ἐρείπια.

«Ταράχθηκε ὄλος ὁ ντουνιας, βουνὰ ξερριζωθῆκαν καὶ τὰ χορτάρια αὐτὰ τῆς γῆς, κι' ἐκεῖνα μαραθῆκαν».

✽

25 Σεπτεμβρίου 1803. "Ἐξ ψυχῶν ἀνέρχονται ἀπ' τὸ Κούγκι πρὸς τὸν Οὐρανόν.

Ἡ ἀνταύγεια τοῦ ὀλοκαυτώματος αὐτῶν τῶν «διὰ Χριστὸν» καὶ Ἑλλάδα τρελλῶν, κατηύγασε τὴν ἀνθρωπότητα, διὰ νὰ ἴδῃ, ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλα μέτρα διὰ τὴν καταξίωσιν τῆς ζωῆς· ἡ θυσία, ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ τὴν πίστιν...

Ἅγιε ἱερομάρτυς Σαμουήλ, τέκνον πνευματικόν, γνήσιον τοῦ μεγάλου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, μαζί μὲ τοὺς συναθλητάς σου, ἐμπνεόμεθα ἀπὸ τὸν ἅγιον παραλογισμόν σου. Εἶναι ἡ μόνη ἀπάντησις εἰς τὴν μωρίαν τῶν γνωστικῶν!

Διονύσιος Μ. Μπατιστάτος
Θεολόγος

Θλιβερό μοιρολόγι

Το φεγγάρι χλωμό, ολοστρόγγυλο, μελαγχολικό ανέβαινε πίσω από τον Υμηττό. Το ασπένιο του φώς επαργύρωνε τα πάντα μέσα στο λεκανοπέδιο των Αθηνών, ενώ η θάλασσα πέρα, προς το βάθος των ακτών, από το Σούνιο μέχρι το Φάληρο, έπαιρνε μιά δψι μαγική, γεμάτη μυστήριο, που το κάπνισμα των κυμάτων της αντίχουσε σαν γοητευτικό άσμα, σαν ύμνος προς τον Δημιουργό. Μέσα σ' εκείνη την νυκτερινή ησυχία όλα τα κτίσματα θύμιζαν χορδές λύρας Δαυίδ, που κάποιο άδρατο χέρι τις έκρουε αρμονικά και το έλαφρό άεράκι σκορπούσε μελωδικά τον ύμνο: «Ως έμεγαλύνθη τα έργα Σου, Κύριε, πάντα έν σοφία έποίησας».

Ό θρήνος κάποιας κουκουθάγιας, το γρύλλισμα κάποιου γρύλλου, τα άγκανισματα κάποιου όνου έπλασιάζαν την νυκτερινή έκείνη άρμονία, χωρίς να καταστρέφουν το άνέκφραστο μεγαλείο του άττικου τοπίου.

— Δέν σοφ κάνει καρδιά νά κοιμηθής άπόψε, Γιώργη.
— Πολύ σωστά, άπήντησεν ό Στράτος, καθώς έθαύμαζεν έκστατικός τό νυκτερινόν τοπίον.

Φίλοι από τās ήμέρας του παλέμου και οι δύο, πολλάκις είχαν ριφικονδυνοέσει εις σκληράς μάχας έναντιόν των Τούρκων. Δέν είχαν γνωρίσει γονείς, διότι πρόωρος έφρόντισαν οι δυνάσται νά άπαλλάξουν τους δύο φίλους, όταν ήταν βρέφη ακόμη, από την στοργικήν φροντίδα των.

Τί άπέγιναν; Έφρονέυθησαν; Έπωλήθησαν σκλάβοι εις τό 'Αγγέρι ή τό Μαρρόκον; Σαπίζον εις κάτεργα εις τās βάθη της Άσίας;

Κανείς δέν έν γνώριζεν!

Ό Γεώργιος και ό Ευστράτιος, με κοινή την τύχη και τās περιπέτειάς, έμεγάλωσαν όρφανά, υπό την φροντίδα μόνον Εκείνου, όστις ύπόσχεται, ότι «άρφονόν και χήραν άναλήψεται». Έναλλάσσοντες τās σπήλαια με τās τρώγλας, ητύχησαν νά μη έπισύρουν την προσοχήν κανενός 'Αγά, ή Σερασκέρη, ή Τσοχαντάρη. Δι' αυτό, όταν κάπως έμεγάλωσαν, προσεκολλήθησαν εις διαφόρους καπεταναίους και ήγωνίζοντο «για τό Χριστό» την πίστι την άγία και της Πατρίδος την έλευθερία».

Τελευταίως ήταν πρωτοπαλλήκαρα του Μακρυγιάννη.

Τόν πατριωτικό τους έθεμελίωσαν επάνω εις ένα ψυχικόν δυναμισμόν, που διεμόρφωσαν από την κατήχησι κάποιου άσπρομαλή Γέροντα στο Κρυφό Σχολείο μέσα στο Μοναστήρι της Καισαριανής.

Αυτοί λοιπόν τώρα, άπόμαχοι πιά, συγκοιτούσαν σ' ένα ταπεινό σπιτάκι προς τον Λυκαθητό, κι' από 'κει, άπ' τό γραφικό χαγιάτι, σκεπασμένο από πυκνόφυλλη κληματαριά και πλαισωμένο από γλάστρες με εύωδιασμένα λουλουδία και πρασινάδες; θαυμάζανε την νυκτερινή όμορφιά.

Σε μιά στιγμή ό νοός τους, γοργότερα, έαναγύρισε καμμία εικοσαρία χρόνια πίσω, εκεί που άγριες μάχες, ρεσάλτα και πολιορκίες κατελάμβαναν τό χώρο του τοπίου που έθαύμαζαν.

— Χρόνια γεμάτα παλληκαριά, Γιώργη! Δέν ύπολογίζαμε τίποτα ούτε την μυρμηγκία της Άραπιάς, ούτε τό τακτικό του Ρεσίτη, ούτε τις μπορμπάδες άπ' την Άκρόπολι, ούτε τίποτα. Θεριά άσυγκράτητα μās είχε κάνει ή άγάπη στην Πατρίδα... .

— Και ή Πίστις του Χριστού, συνεπλήρωσεν ό Γιώργης. Μά τώρα, Στράτο, — συνέχεια —, που έλευθερώσαμε τον τόπο, κι' έμεις οι ραγιαδες κάναμε κουθέρνο, και γίναμε νοικοκυραίοι στον τόπο μας, φοβάμαι, πως αντιμετωπιζόμε έναν άλλον

έχθρό, πολύ πιό ύπουλότερο άπό τον Τούρκο.

— Ποιους έννοείς;

— Αυτούς τους λογίων - λογίων ξένους, που τριγυρνάνε σ' άγιασμένα μας χώματα και σπέρνουνε την σπορά του Διαβόλου' ξένες θρησκείες και πίστες. Δέν άκουσες προχτές στην Έκκλησία, που διαβάσανε τον άφορισμό του Δεσπότη για κάποια Άναστασία, που την άρπαξε κάποιος υπάλληλος του Άρμανσμπέργη και τη στεφάνωσε παράνομα; Φράγκοι αυτοί παίρνουνε γυναίκες αυτές, που για την τιμή τους σκοτωθήκαμε, για νά μη τις μολέψη τούρκικο χνώτο.

— Και μιά κι' ό λόγος γι' αυτές τις ληστρικές επιδρομές των ξένων στις Έλληνοπούλες, με τό πρόσχημα του γάμου, έμαθα πως την Μεγάλη Πέμπτη της φετεινής Παχαλιάς κάποιος Μπαουαρός πρόστατης παντρεύτηκε μιά Άθηνιώτισσα. Της έκανε τον βίο άθλιτο ν' άλλαξεοπιστήση. Μά αυτή δέν πρόδινε την πίστι της, ούτε μόλαινε τās κόκκαλα των γονιών της. Τι κάνει λοιπόν αυτός ό αντίχριστος; Καθώς αυτή ήταν στην Έκκλησία, έπήρε τās εικονίσματα, τάσπασε, άναψε φωτιά μ' αυτά, κι' έψηνε μπριζόλες πάνω στη θρακιά. Τάχασε ή γυναίκα! Σάν γύρισε κι' είδε αυτό τό έγκλημα, έβαλε τις φανές και τράβαγε τās μαλλιά της. Κι' αυτός, σκαστός στα γέλια, σηκόθηκε κι' έφυγε, και χάθηκε. Λένε πως έξεκουμπίστηκε στην πατρίδα του.

— Άλλοίμονό μας, Στράτο! Για λίγο τόχεις κείνο τό άλλο, που γυροφέρνουνε οι φλάροι τους, χωρίς ράσα, μοιράζουνε στα παιδάκια μολυσμένες τις Γραφές τους από τό δηλητήριο της αίρέσεως, κηρύττουνε άδιάντροπα την πλάνη τους και παρασύρουνε κοντά τους, με τās γρόσια, μερικούς δυστυχισμένους. Και τό Κουθέρνο, φίλε μου, παρά δέν δίνει. Τους ξεσκονίζει, τους γλυκομιλά, κι' όταν οι Άγιοι Αρχιερείς μας διαμαρτύρουνται για την δράσι τους, αυτοί λένε: «Πιάς να τους πειράζουμε; Είναι προστάτες μας».

Προχτές, που είχα κατέθη κάτω, άντάμωσα τον καπετάνιο μας, τον Μακρυγιάννη. Τάλεγε λοιπόν κοφτά και τσεκουράτα σέ μιά συντροφιά. Θαρρώ πως τον άκούω: «Δέν πάμε καθόλου καλά — έλεγε —. Κανένας σεθασμός στη Θρησκεία. Η Θρησκεία δέν είναι τίποτε, σου κρένουνε. Στέλνουμε τās παιδιά μας να φωτιστούνε γράμματα κι' άρετη, και φωτίζονται την τραγουδική και ήθική του Θεάτρου. Πουλάνε τās σχολιαρούδια τās βιβλία τους για νά πάνε ν' άκούσουνε την τρελλοθεατρίνα, την τραγουδίστρια Ρίτα Μπάσο. Άπ' την άλλη μεριά ό Καγίρης, που τον είχαμε για περίφημο δάσκαλο, δέν πιστεύει στην Άγία Τριάδα...».

— Κι' άπ' την άλλη μεριά, Γιώργη, διαδάνε τās Μοναστήρια, που σταθήκαμε καταφύγια στο Μεγάλο Άγώνε και κάστρα της Όρθοδοξίας. Άκου νά δης τί γράφει ό Σοούτζος στο περι-

δικάκι του, την «Κιθάρα». Κάτσε νά φέρω κοντά τό κερί νά βλέπω. Άκουγε λοιπόν:

«Εις τον ναόν σου σήμερα τό πένθος βασιλεύει Αι άγιαι εικόνες σου, τα ιερά σου σκεύη Κι' οι κρυσταλλώδεις λύχνοι σου ήρπάγησαν άθρόοι Και την άγίαν Τράπεζαν έκάλυψεν ή χλόη. Τόν ζευγολότην μοναχόν του όρθρου του ή ώρα Μετά σημαντρου δέν καλεί στο άροτρου δέν καλεί στο ζευγός του τ' άροτρικόν θιαύς διεύθυνε Και χείρα εύεργέτιδα τό έθνος έστερηθή *Ω βιαιότης άσεβής! *Ω ιεροσουλια!...».

Τί; κλαίς, Γιώργη μου; Τί σοφ συμβαίνει; Λέγε μου' πονάς πουθενά;

— Κλαίω, Στράτο μου, για τον προδομένο άγώνα μας. Τώρα κινδυνεύει τό Έθνος μας; άχι από τους Τούρκους. Άν χάση την Πίστι του, τās έθμιά του, την Όρθοδοξία του, πάει, χάθηκε. Θυμάσαι τί μās έλεγε ό Γέροντας; Με την Όρθοδοξία θά νικήση τό Έθνος και με την Όρθοδοξία θά ζήση. Άλλοίωτικά κλάφτε. Κλαίω, Στράτο μου, για τις μελλοντικές γενιές του λαού μας, που θά καρπολογήσουνε από τέτοια σπορά, που σπέρνεται σήμερα άπ' του Διαβόλου τās κοτέλια.

Άλλοιώς την ώραματιστήκαμε την Έλλάδα, σαν πέρναμε τό καρυσφύλλι νά διώξουμε τον Τούρκο, κι' άλλοιώς θά την καταντήσουνε οι νεουλόμωαλοι σοφοί, που στα χρόνια της μεγάλης συμφοράς και των κινδύνων τριγυρούσανε στους καφεζέδες της Εύρώπης.

Γι' αυτό κλαίω, Στράτο μου. Κι' ό Θεός νά με βγάλη ψεύτη.

Σάν λείφουνε οι μεγάλοι μας Έλληνες, ό Μακρυγιάννης, ό Οικονόμος άπ' την Όντέσσα, ό άγιος Δεσπότης, ό Θεοδόρητος, — γιατί δέν είναι παντοτεινοί — θά ρημάξη ό τόπος άπ' τις άκρίδες και τās φίδια των αίρετικών, του μοντερνισμού, της άθείας... .

Γι' αυτό κλαίω... .

Άκολούθησε σιωπή, πένθιμη.

Ό πετεινός στον όρνιθώνα λαλούσε μεσάνυχτα, κάποιος σκύλος γαύγισε, γιατί θάβλεπε κάποιος ζαγάρι, κι' ή κουκουθάγια με την πένθιμη λαλιά της συνώδευσε τό μοιρολόγι του παλιού παλληκαριού, του Γιώργη.

— Γιώργη, μη σεκλετίζεσαι. Ό Θεός, που έμπιστεύθηκε την Όρθοδοξία στην Έλλάδα, την άγαπή. Κι' ό άγνός λαός της πάντα θά γεννή βάρδους και φρουρούς για την Πίστι την άγία. Ποτέ δέν θά λείφουνε οι αγωνιστάι της Όρθοδοξίας. Νάσαι γι' αυτό βέβαιος.

«Ελα, πάμε τώρα, γιατί είναι μεσάνυχτα...»

Διονύσιος Μ. Μπατιστάτος
Θεολόγος

ΘΥΣΙΑ ΕΞΙΛΑΣΤΗΡΙΟΣ

Πολύς κόσμος είχε συγκεντρωθή τὸ πρωινὸν ἐκεῖνο τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1752 κάτω ἀπὸ τὸ Ἱσθηρίτικον Μετόχι τῆς Χίου. Ὑβρεις ἀνάμεικτοι μὲ γέλωτας, βλασφημῖαι, κραυγαὶ καὶ κατάραι συνέθετον μίαν φρικτὴν καὶ ἀπαισίαν «συμφωνικὴν κολάσεως», τὴν ὁποίαν διηύθυνεν ὁ ἴδιος ὁ Διάβολος.

Οἱ περισσότεροι ἐκ τοῦ πλήθους, ὡς θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἀντιληφθῆ ἀπὸ τὰ σαρίκια, ἦσαν Ὀθωμανοὶ Τοῦρκοι ὑπῆρχον καὶ ὀλίγοι Χριστιανοί, τοὺς ὁποίους θὰ διέκρινεν εὐκόλως ξένος παρατηρητὴς ἀπὸ τὰ πλήρη ἀγωνίας πρόσωπα καὶ τοὺς δακρυθρέκτους ὀφθαλμούς των.

Μεταξὺ των ἐπιθύριζον, διὰ νὰ μὴ ἀκούωνται ἀπὸ κακοθούλους ὠτακουστές, προθύμους πάντοτε καταδότας.

— Μήπως δὲν ἀντέξῃ;

— Δὲν πιστεύω· φαίνεται ἀποφασισμένος διὰ τὸ μαρτύριον.

— Ναι, ἀλλὰ εἶναι καὶ τόσο νέος· δεκαεξάχρονο παλληκαράκι.

— Ἡ Παναγία νὰ τὸν ἐνισχύσῃ.

— Θεέ μου, σὲ ποιά χρόνια ζοῦμε!

Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἀσφυκτικοῦ κλοιοῦ ἐδέσποζε μὲ τὴν λεθεντιά του τὸ εὐγενές θῦμα τοῦ πρωينوῦ δράματος τῆς Χίου.

Νέος μᾶλλον ὕψηλός· ρακένδυτος, ἀνυπόδητος. Τὸ πρόσωπόν του, καίτοι ἔφερε τὰ ἴχνη προσφάτων κακώσεων τῶν βαρβάρων Μουσουλμάνων καὶ ἠύλακοῦτο ἀπὸ ἐρυθροπύκνους χαραγματίας, ἐν τούτοις διετήρει ὅλον τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀγωνιζομένης ψυχῆς, ὅλην τὴν ἀνέκφραστον ωραιότητα τοῦ μάρτυρος. Τὸ βλέμμα ὑπόθετο ἐνίοτε πρὸς τοὺς οὐρανοὺς, ὡς νὰ τοὺς ἔβλεπεν ἀνεωγμένους καὶ μαρτυροῦντας τὴν δόξαν τοῦ ἐν αὐτοῖς Μονογενοῦς, καὶ μόνον ὁσάκις ὑπεχρεοῦτο νὰ ἀπαντήσῃ πρὸς τοὺς δημίους του, διὰ νὰ ὁμολογήσῃ τὴν πίστιν του, τότε μόνον κατήρχετο καὶ ἐπλανᾶτο σεμνὸν καὶ ἀφοβὸν εἰς αὐτοῦς.

Ἡ σκηνὴ ὑπενθύμιζε τὸν στίχον· «Ἐκύκλωσαν κύνες ὡσεὶ πολλοί...».

— Κισπέκ, μουντάρη, φτύσε τὴν πλάνη καὶ ὁμολόγησε τὸν Ἄλλάχ καὶ τὸν προφήτη του.

— Μόνον εἰς τὸν Χριστὸν μου ὁμολογῶ πίστιν καὶ μόνον Αὐτὸν γνωρίζω ἀληθινὸν Θεόν.

— Σκασμός, παλιογκιαούρη, ἔχωνάς πὼς εἶσαι σφραγισμένος Μουσουλμάνος μὲ τ' ὄνομα Μεμέτης;

— Ὁχι, τὸ ὄνομά μου εἶναι Νικήτας· καὶ ὡς Νικήταν θὰ μὲ δεχθῆ ὁ καλὸς μου Θεὸς εἰς τὸν Παράδεισον.

Ἀντὶ ἀπάντησεως κάποιος γέρο-Μουσουλμάνος, ποῦ ἐξῆ ἀπὸ τὸ χαμαλίκι εἰς τὸ λιμάνι καὶ τὶς σπιουნიές κατὰ τῶν Χριστιανῶν, ὤρμησε κατὰ τοῦ χειροδεμένου παλληκαριοῦ καὶ τοῦ κατέφερεν ἰσχυρότατον γρόνθον ἐπὶ τῶν ὀδόντων, ὥστε τὸ στόμα τοῦ μάρτυρος νὰ γεμίσῃ αἷματα.

Οἱ παριστάμενοι ἐβρυχήθησαν ἀπὸ τοὺς γέλωτας, διὰ τῶν ὁποίων ἐπεβράβευσαν τὸ θράσος τοῦ γερο-ἀλήτου.

Ὁ Νικήτας ἐδάκρυσεν ἀπὸ τὸν πόνον, ἀλλ' ἐν τούτοις εἶδε μὲ οἶκτον καὶ διάθεσιν συγγνώμης τὸν βασανιστὴν του. Ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὡς νὰ ἐπανεῖξῃ εἰς τὸ μαρτύριον τοῦ Νικήτα ὁ Πρωτομάρτυς Στέφανος, προσευχόμενος πρὸς τὸν ἐπουράνιον Πατέρα· «Μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν ταύτην».

— Τί τὸν κρατᾶτε ἀκόμη ζωντανό;

— Μὰ εἶναι, τζάνουμ, ἀμούστακο παιδαρέλι. Θὰ λυγίσῃ.

— Αὐτὸς παιδαρέλι; Στὰ χρόνια ναι· σὸ πείσμα δμως ἀντρας σωστός. Ὅσο τὸν ἀφήνετε, θεριεῦει τῶν σκλάβων ἢ ἀποσταμένη ἐλπίδα. Μὲ κάτι τέτοια οἱ ραγιαῖδες σηκώνουν κεφάλι καὶ τὸ Δοθλέτι μας θὰ βρῖσκεται σὲ μπελάδες νὰ κτυπᾶ τὴν μανιασμένους σκύλους.

— Ἄντε, βρέ, προσκύνει νὰ γλυτώσῃς τὴ ζωὴ σου, ἔκαμεν ὁ Καδῆς. 1.000 γρόσια θὰ σοῦ χάρισω καὶ θὰ σὲ κάνω πρωτογενίτσαρο στὴν Πόλι.

— Ὁχι! Ἐγὼ Γραικὸς γεννήθηκα, Γραικὸς θέλω πεθάνει. Εἶμαι καὶ θὰ μείνω, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ, Χριστιανός.

— Μὰ ἀφοῦ ἦσουναι δικός μας, βρέ Μεμέτη.

— Τί εὐθύνεται τὸ παιδί γιὰ τὰ ἔργα τῶν γονιῶν του; Μὲ τουρκέψανε βρέφος. Μὰ τώρα ὁ Χριστὸς, δόξα νάχῃ, μοῦ φανέρωσε τὸ ἅγιο φῶς του. Μὴ χάνετε λοιπὸν τὸν καιρὸ σας. Τὸν νουὸ μου δὲν τὸν βλαστημᾶ. Νικήτα μὲ βάπτισε καὶ Νικήτα θὰ μὲ δεχθῆ κοντά του ὁ Θεός. Νέος κόλαφος, τόσο ἰσχυρός, ὥστε νὰ τὸν ρίψῃ εἰς τὸ ἔδαφος, ἐδόθη ὡς ἀπάντησις εἰς τὴν ὁμολογίαν τοῦ Νικήτα.

— Θάνατος στὸν Γκισούρη, ἠκούσθη μυριόστομος ἢ ἰαχὴ τοῦ ὄχλου, ποῦ τὸν κατηύθυνον μερικοὶ φανατισμένοι Μουσουλμάνοι.

Εἰς τὸ ἀκουσμα τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ὁ Νικήτας ὑψωσε τὰς χεῖράς του πρὸς τὸν Οὐρανὸν καὶ ἤρχισε νὰ προσεύχεται. Ἦτο βέβαιος διὰ τὸ τί τὸν ἀνέμενε· δὲν ἐπεζήτηε οὔτε οἶκτον οὔτε ἐπιείκειαν.

Ἐγνώριζεν, ὅτι ὡς Ὁρθόδο-

ξος "Ελλην, ἐφ' ὅσον ἔπεσεν εἰς χεῖρας ἀλλοθρήσκων, θά ἔπρεπε νά μαρτυρήσῃ. Ἦτο ἡ ὁδὸς τοῦ καθήκοντος, τῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Μὲ τὸν τρόπον ἀλλωστε αὐτὸν ἐξιλέωνε καὶ τοὺς δυστυχεῖς γονεῖς του, οἱ ὁποῖοι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόβου εἶχον τουρκέσει, ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος ἐξιλέωνετο διὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀγνοίας.

Τὸ πρόσωπόν του ἠκτινοβόλει ἀγιότητα καὶ ἀπώθει, ὡς ἄκτινοβόλος ἥλιος, τοὺς αἰμοθόρους λύκους, πού τὸν περιέβαλλον.

Μία σιωπὴ ἠπλώθη. Καθ' ὄλον τὸ διάστημα προσήχεται μετὰ δακρῶν εἰς τὸ Ἰσθηρίτικον Μετόχι ὁ Ἰωακείμ Καθάκος νά μὴ λυγίσῃ ὁ ἀθλητῆς καὶ οἱ Ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ περίπταντο μὲ τὸν οὐρανόπλεκτον στέφανον περὶ τοῦ Ὁμολογητοῦ.

Εἰς μίαν στιγμὴν ἠκούσθη ἀσθενῆς ἀλλὰ σταθερὰ ἡ φωνὴ τοῦ Νικήτας·

— Παναγία μου, δὸς μου δύναμιν· Χριστέ μου, συχώρεσέ με καὶ παράλαθέ με.

Τότε, ὡς ἐκ συνθήματος, ὁ παριστάμενος φοροεισπράκτωρ, ὁ χαρατοῆς, ὁ γνωστός διὰ τὴν σκληρότητά του φοβερός Κρημλάς, ὤρμησε κατὰ τοῦ ἀνυπερασπίστου μάρτυρος καὶ τοῦ κατέφευγεν ἀλλεπαλλήλους μαχαιριῆς, εἰς τὸ τέλος δὲ μὲ τὴν δολοφονικὴν μάχαιραν ἀπέκοψε τὴν τιμίαν κεφαλὴν τοῦ Μάρτυρος.

21 Ἰουνίου 1732. Μία ἀκόμη ἡμέρα μαρτυρίου εἰς τὴν Χίον.

Νικήτας ἀπὸ τὴν Νίσυρον τῆς Δωδεκανήσου, ἐν ἀκόμῃ μυρίπνοον ἄνθος ἐφυτεύθη εἰς τὸν Παράδεισον· εἰς ἀκόμῃ νεομάρτυς πλουτίζει τὴν τιμίαν φάλαγγα τῶν Ἁγίων τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλλάδος· εἰς ἀκόμῃ ἀδάμας προσ-

τίθεται εἰς τὸ πολύτιμον στέμμα τῆς.

***

— Ἦταν παλληκάρι τοῦ Χριστοῦ ὁ Νικήτας, διηγεῖτο κατὰ τὴν ἐπέτειον τοῦ μαρτυρίου του ὁ πατὴρ Ἀθανάσιος εἰς τοὺς παρισταμένους Χιώτας, τὸν ἐγνώρισα ἀπὸ κοντά. Μοῦ θυμίζει ἡ ζωὴ του τὸν Παῦλον. Ἦτο ζηλωτῆς τῆς ψευδοῦς θρησκείας τοῦ Μωάμεθ· μὰ ὅταν ἐμαθε, ἀπὸ κάποια βρῖσιὰ ὁμηλικίου του, πὼς ἦτο γεννημένος Χριστιανός καὶ τοῦ τὸ ἐπεθεβαίωσε καὶ ἡ μάνα του, δὲν ἠούχαζε. Ζητοῦσε νά μάθῃ τὸ φῶς, τὴν πηγὴ τοῦ ζῶντος ὕδατος.

Φεύγει ἀπὸ τὰ Δωδεκάνησα καὶ ἔρχεται εἰς τὴν Νέαν Μοῆν. Ἐκεῖ ἐξωμολογήθη εἰς τὸν ἄγιον ἐκεῖνον Ἐπίσκοπον Μακάριον Κορίνθου καὶ ἐπέδειξε μετάνοιαν καὶ ζῆλον. Μετέθη καὶ εἰς τὸ σπήλαιον τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ ἐπὶ ἓνα διάστημα ἔκανε τὸν τρελλόν, διὰ τὸν Χριστόν.

Μετὰ ἐζήτησε τὴν εὐλογίαν τῶν Πατέρων τῆς Νέας Μοῆς, νά τὸν ἀφήσουν νά ὁμολογήσῃ τὸν Χριστόν, τὸν ὁποῖον, χωρὶς νά γνωρίζῃ, εἶχεν ἀρνηθῆ.

Καὶ ὁ Χριστὸς τὸν ἠξίωσε τοῦ μακαρίου τέλους.

— Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη του καὶ ἄς πρεσβεύῃ καὶ γιὰ μᾶς, νά μᾶς στηρίξῃ στὴν πίστι ὁ Χριστὸς, ἀπήντησεν ὁ γερο-Γιωργῆς καὶ ὅλοι ἔκαμαν τὸν σταυρὸν τοὺς.

— Ἀπ' αὐτὰ τ' ἀγιασμένα λείψανα τῶν νεομαρτύρων μας καὶ ἀπὸ τὰ τίμια αἱματὰ των θά βγῆ πανώρια καὶ ἡ ἐλευθερία τῆς σκλαβωμένης μας Ἑλλάδος, συνεπλήρωσεν ὁ πατὴρ Ἀθανάσιος.

Καὶ δὲν εἶχεν ἄδικον.

Διονύσιος Μ. Μπατιστάτος
Θεολόγος